

LADO

GODIŠNJAK
2017

Nova prvakinja Tamara Horvat

LADO u prepunim Arenama u Zagrebu i Splitu

Gostovanje u Kanadi

Glas ispod duba stoljetnoga

Poštujemo i čuvamo tradiciju, gradimo budućnost, a to potvrđujemo svime ostvarenim u minuloj godini

piše **KREŠIMIR DABO**

K. Dabo

Kad ustanova nacionalnog značenja u kulturi zaključuje godinu, rezimirajući ostvareno, to ne znači samo podvlačenje crte ispod financijske konstrukcije niti je uspješna godina samo ona koja se smatra financijski opravdanom. U umjetničkoj produkciji uspješnost svjedoče ostvareni projekti, pljesak publike, puna srca ljudi koji prate ono što LADO stvara. Godina iza nas po mnogočemu je bila zanimljiva, izazovna, dinamična i uspješna. Unatoč svim izazovima hirovitog tržišta izvedbenih umjetnosti, LADO je u protekloj godini uspješno ostvario mnoge projekte.

Nakon što je pjesmom otvorio novu zračnu luku u Zagrebu, najveći infrastrukturni projekt u zemlji, LADO je započeo s prvim izvedbama novog plesnog programa „Ispod duba stoljetnoga" u Svetom Jurju na Bregu i Trnovcu. Uslijedili su nastupi u Miljevcima, Garešnici i Mariji Gorici. LADO je pjevao i u sklopu Akademske donatorske večeri humanitarne Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu na Muzičkoj akademiji u Zagrebu te u sklopu dodjele najprestižnije muzejske nagrade EMYA 2017, čiji je domaćin ove godine bio Etnografski muzej u Zagrebu. Usto, nakon gotovo 30 godina, LADO se s vokalno-instrumentalnim programom vratio u Slatinu. Tradicionalni vokalno-instrumentalni koncert održan je u srpnju na zagrebačkoj sceni Amadeo, a plesni nastup u sklopu manifestacije Glumci u Zagvozdu ponovno je okupio brojnu strastvenu i privrženu publiku. U prvom dijelu godine LADO je otvorio i manifestaciju Design District te četvrte Hrvatske svjetske igre na središnjem zagrebačkom trgu. Događaj godine u prvom dijelu koncerte sezone bio je nastup u Areni Zagreb, u kojoj je LADO prvi put nastupio pred više od sedam tisuća gledatelja. Uz potporu Ureda predsjednice Republike Hrvatske, Ministarstva kulture, Grada Zagreba i Turističke zajednice Grada Zagreba, Ansambl je – u novom produkcijskom ruhu – Zagrepčanima i njihovim gostima predstavio novi plesni program „Ispod duba stoljetnoga", a medijska zastupljenost tog događaja najveća je u Ladovoj povijesti. Terensko istraživanje pokazalo je kako je više od polovice ispitanika prvi put bilo na koncertu, što svjedoči o uspješnoj promocijskoj kampanji i o dosezanju našeg trajnog cilja – privlačenja nove publike. Novoj smo se publici približavali i svojim edukativnim aktivnostima, u sklopu kojih smo o zaštićenoj nematerijalnoj baštini održali nekoliko tematskih predavanja u gradskim knjižnicama. U sklopu novopokrenute radionice „Pogled u profesionalizam" naši su plesni voditelji polaznike podučavali o najvažnijim elementima Ladova repertoara.

Sezona je u drugom dijelu godine otvorena plesnim koncertom u Ptuju. A već sutradan – s kolegama iz poljskog nacionalnog ansambla ŚLĄSK – nastupili smo u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Otvorili smo i manifestaciju „Zlatna kuna" Hrvatske gospodarske komore, s kojom nastavljamo uspješnu suradnju. Na turneji u Kanadi, na radost ponajprije iseljenih Hrvata, održali smo tri uspješna koncerta u Windsoru, Torontu i Montrealu.

LADO je u listopadu sudjelovao na prvom Ethno summitu u Beogradu, na kojem su se okupili nacionalni folklorni ansambli iz Makedonije, Kosova, Srbije i Hrvatske. U sklopu Ethno summita održani su znanstveni paneli i samostalni koncerti ansambala i prvi put su pokrenuta neka od vitalnih pitanja o budućem djelovanju nacionalnih folklornih ansambala u tim državama.

U jesen smo predstavili Ladovu novu monografiju o tradicijskim glazbalima, koju je inicirao i ostvario bivši dugogodišnji umjetnički voditelj Ivan Ivančan. Monografija u nakladi Školske knjige predstavljena je u sklopu Interlibera.

U čast legendarnoj Teti Lizi LADO je s dvije izvedbe sudjelovao i na festivalu Nebo. Rođendanski koncerti s antologijskim programom održani su u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog i u Novskoj. Velikim koncertom u Spaladium Areni u Splitu završili smo plesnu sezonu, a cijeli prosinac bio je u znaku božićnih koncerata „Radujte se, narodi", održanima u nekoliko gradova diljem domovine.

LADO je dobitnik Medalje Grada Zagreba za osobit kulturni doprinos, svečano uručene u Areni Zagreb. Naš dugogodišnji umjetnički voditelj Ivan Ivančan i prvakinja Janja Ivančan odlikovani su medaljama predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović. Beata Devčić Domić, umirovljena umjetnica iz prve postave Ansambla LADO, dobila je priznanje Udruženja baletnih umjetnika. LADO je promovirao novu prvakinju Tamaru Horvat. Godišnjak je potvrda kako poštujemo i čuvamo tradiciju te pritom gradimo budućnost. ~

IMPRESSUM

IZDAVAČ:
Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO

ZA IZDAVAČA:
Krešimir Dabo

UREDNIK:
Željko Žutelija

POMOĆNICE UREDNIKA:
Livija Zgurić i Denis Nepokoj

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Igor Vranješ

LEKTURA:
Ankica Tomić

SURADNICI: Jasenka Blažon, Ivona Bačelić Grgić, Iva Ferlinc, Alan Kanski, Klara Kašnar, Iva Lorković, Vlatka Januš Maroković, Vedran Mlikota, Ivana Mlinjarić, Jarosław Młyński, Anela Novina, Nikola Obad, Dubravko Radić, Maja Šitum, Helena Štrbac, Nevenka Adria Weissmann

FOTOGRAFIJE: Matija Auker, Dinko Bažulić, Cinema produkcija d.o.o., Robert Gašpert, Anita Huđek, Zlatko Ivančok, Jelena Janković, Željko Karavida, Martina Kenji, Nina Koydl, Marko Mrše, Nikola Obad, Ivo Pervan, Milán Radácsi, Petra Slobodnjak, Select PR, Studio M, Vlado Šimunić, G. I. Tepeš, Boris Voglar, Ured Predsjednice RH, Tomislav Bušljeta, fotoarhiva Hrvatskog društva profesionalnih baletnih umjetnika, fotoarhiva HGK, fotoarhiva Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu, fotoarhiva Superbrandsa, privatna fotoarhiva Alana Kanskog, privatna fotoarhiva Vedrana Mlikote, privatna fotoarhiva Branimira Ranogajca, privatna fotoarhiva Stjepana Večkovića, agencija XOXO

NASLOVNICA: Ansambl LADO u Areni Zagreb

SNIMILA: Petra Slobodnjak

TISAK: Printera Grupa d.o.o.

NAKLADA: 600 primjeraka

Godišnjak LADO besplatno je izdanje

365 dana

Katkad nam se čini da toliko događaja jedva da bi stalo i u dvostruko više dana, ali ostvarenje većine zacrtanih ciljeva ispunjava nas ponosom i zadovoljstvom. Spektakularni koncerti u Areni Zagreb i Spaladium Areni u Splitu dokazuju da se uvijek može više i bolje, osobito kad pjevamo i plešemo na krilima svoje vjerne publike

Beata Domić Devčić dobitnica ugledne nagrade

Na godišnjoj skupštini Hrvatskog društva profesionalnih baletnih umjetnika, održanoj na Svjetski dan baleta, 4. studenoga u HNK u Zagrebu, dugogodišnjoj plesačici i pjevačici Ansambla LADO Beati Domić Devčić dodijeljena je nagrada Hrvatskog društva profesionalnih baletnih umjetnika (HDPBU) za iznimam doprinos baletnoj i nacionalnoj plesnoj umjetnosti.

Beata je umjetnica iz prve postave Lada koji se tada zvao Državni zbor narodnih plesova i pjesama. Poslije je plesala u baletnim ansamblima u Splitu i Zagrebu, a u mirovinu je otišla s mjesta docentice na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. (lz)

Beata Domić Devčić bila je članica prve postave Ansambla LADO

LADO visoko leti

Hrvatskom himnom, u izvedbi Ansambla LADO, 21. ožujka započela je svečanost otvorenja nove Zračne luke Franjo Tuđman u Zagrebu. Ladarice Iva Sekula, Iva Piler, Ivana Prokop i Mateja Kovačević asistirale su visokim uzvanicima prilikom presjecanja vrpce, čime je obilježeno službeno otvaranje ove međunarodne zračne luke. (lz)

LADO na EMYA Award u Muzeju Mimara

Najprestižnija muzejska nagrada, European Museum of the Year Award (EMYA), na četrdesetu obljetnicu postojanja prvi se put dodjeljivala u Hrvatskoj. Na svečanoj dodjeli, 6. lipnja u zagrebačkom Muzeju Mimara, na kojoj je bilo nazočno više od 200 sudionika iz 29 europskih zemalja, nastupio je i LADO. Vokalno – instrumentalnim izvedbama hrvatskih narodnih pjesama i karakterističnim vokalima uveličao je dodjelu tog muzejskog Oscara. (lz)

Livija Zgurić, viša stručna savjetnica za odnose s javnošću i marketing Ansambla LADO, primila je kipić Superbrands

LADO nosi oznaku Superbrands 2016/17.

Ansamblu LADO dodijeljeno je 6. travnja Superbrands priznanje. Uručile su mu ga Lea Brezar, izvršna direktorica Dhar medie i Superbrands Hrvatska i Slovenija i Vesna Sekalec, direktorica Superbrands projekta za Hrvatsku i Sloveniju.

„I ove smo godine odabrali 300 brendova u 25 kategorija koji zasluženo ulaze u sam vrh. Čak 27 brendova odlučilo je svoju tržišnu komunikaciju dodatno oplemeniti znakom kvalitete na području brendiranja. Znak Superbrands plijeni pažnju kupca kao i kvaliteta, pouzdanost, različitost i emotivni učinak koji iza njega stoji. Čestitam na dobroj odluci, odluci da se istaknete kao najbolji", izjavila je Vesna Sekalec prilikom dodjele priznanja. (lz)

Dan Hrvatskih voda

Ansambl LADO gostovao je na svečanoj proslavi kojom su Hrvatske vode obilježile Dan Hrvatskih voda i 141. godinu organiziranog upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj. Brojni uzvanici i djelatnici Hrvatskih voda imali su priliku uživati u vrhunskim plesnim i vokalno-instrumentalnim izvedbama Ansambla. Uvodno je izvedena hrvatska himna, a publiku su oduševili još dvjema skladbama: „Oj Savice tija vodo ladna" i „Ladarke". LADO je ispraćen burnim pljeskom i ovacijama. Počašćeni izvrsnim nastupom našeg proslavljenog ansambla, vjerujemo u buduću suradnju i veselimo se ponovnom susretu. (im)

Akademska donatorska večer u Muzičkoj akademiji

U povodu obilježavanja 10. obljetnice osnutka i rada Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu, 11. travnja održana je Akademska donatorska večer.

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO umjetničkim je programom uveličao ovu svečanost, na kojoj su bili nazočni ugledni uzvanici, predstavnici državnih ustanova i diplomatskog zbora akreditirani u Republici Hrvatskoj, znanstvenih i obrazovnih ustanova, zaklada i organizacija civilnog društva, studentskih, gospodarskih, sportskih i umjetničkih organizacija te tvrtki i medijskih kuća.

Događaj je imao donatorski karakter i u cijelosti bio posvećen promicanju obrazovanja mladih generacija uz potporu stipendijskih programa Zaklade. (lz)

LADO je i ove godine posebnu pažnju posvetio humanitarnim aktivnostima

„Kupujmo hrvatsko" proslavilo 20. rođendan

Hrvatska gospodarska komora provodi akciju „Kupujmo hrvatsko"od 1997. i ove je godine obilježila 20. obljetnicu te gospodarski i društveno iznimno značajne misije. U dva desetljeća postojanja akcija je poprimila razmjere sveobuhvatnih nacionalnih nastojanja da se hrvatski proizvod što više približi hrvatskim potrošačima, što je rezultiralo sinergijskim povezivanjem proizvodnje, trgovine i potrošnje.

Svečana proslava 20. rođendana akcije „Kupujmo hrvatsko" održana na Trgu bana Josipa Jelačića i na Europskom trgu u Zagrebu, 21. i 22. rujna 2017. bila je popraćena kulturno-zabavnim programom s ciljem promocije kulturno-umjetničke baštine Hrvatske.

Vrhunac proslave, na dan zatvaranja akcije obilježio je nastup vodećeg nacionalnog Ansambla LADO, koji je svojom vokalno-instrumentalnom izvedbom potvrdio svjetsku kvalitetu i ulogu najvažnijeg promotora hrvatske kulture u svijetu, gdje redovito gostuje. Hvala Ansamblu LADO što je uveličao proslavu 20. rođendana akcije „Kupujmo hrvatsko". Hrvatskoj gospodarskoj komori bilo je zadovoljstvo i čast biti domaćinom svečanosti na kojoj nas je oduševio svojom virtuoznošću. (ibg)

Dodjela „Zlatne kune"

Nastup na Trgu bana Jelačića nije bio jedini angažman Ansambla LADO na važnim događanjima u organizaciji Hrvatske gospodarske komore. LADO je 13. studenoga nastupio na dodjeli „Zlatne kune", nagrade koju Hrvatska gospodarska komora dodjeljuje najboljim velikim, srednjim i malim domaćim trgovačkim društvima za ostvarene poslovne rezultate u prethodnoj godini. To se priznanje dodjeljuje od 1993. godine i od tada je postalo simbolom uspješnosti i kvalitete u poslovanju. Tom se promicanju uspješnosti svojim nastupom pridružio i LADO, kao još jedna potvrda da uspješno gospodarstvo i promicanje nacionalne kulture sinergijski tvore nacionalni boljitak. (lz)

Design District

Nastup Ansambla LADO, održan 13. lipnja ispred Doma hrvatskih likovnih umjetnika u Zagrebu, najavio je početak drugog Design Districta, projekta koji u tjedan dana građanima omogućuje doživjeti zagrebački dizajn i arhitekturu, ali i predstaviti izložbene i koncertne programe. (lz)

Hrvatske svjetske igre

Hrvati i njihovi potomci iz cijelog svijeta okupili su se ovoga ljeta u Zagrebu kako bi sudjelovali na četvrtim Hrvatskim svjetskim igrama. Riječ je o najvećem amaterskom sportskom natjecanju na kojem sudjeluju potomci hrvatskih iseljenika. Na programu otvorenja Igara, koji je s Trga bana Josipa Jelačića 18. srpnja prenošen uživo na Četvrtom programu Hrvatske televizije, LADO je izveo svoje poznate skladbe „Dobra večer, dobri ljudi" i „Ladarke". (lz)

LADO na otvorenju 52. Floraarta

Ansambl LADO nastupio je 8. svibnja na otvorenju 52. međunarodne vrtne izložbe Floraart na zagrebačkom jezeru Bundek. Uz hrvatsku himnu, LADO je za sve uzvanike izveo i skladbe „Dobra večer, dobri ljudi" u obradi Bože Potočnika i „Ladarke" Emila Cossetta.

Jednu od najvećih i najljepših cvjetnih manifestacija u Europi svake godine posjete mnogi izlagači iz Hrvatske i svijeta. Za vrijeme Floraarta za Zagrepčane i njihove goste pripremljen je i cvjetarnik u tunelu Grič, a održane su i mnoge promocije i različita tematska predavanja. (lz)

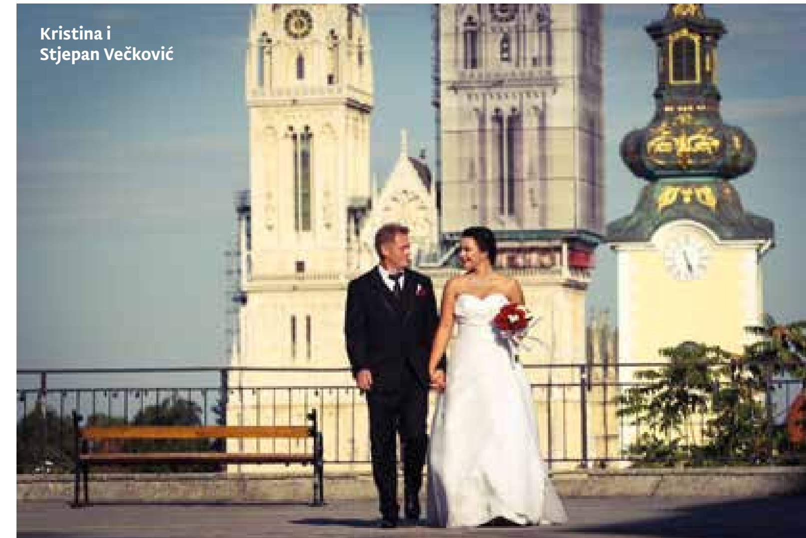

Ladarice u čast Dubravku Češnjaku

Na koncertu „Dubravko Češnjak: 25 godina umjetničkog djelovanja", održanom 26. veljače u Studiju Zvonimir Bajsić, nastupile su Ladarice, u pratnji Tamburaškog orkestra HRT-a kojim je dirigirao Siniša Leopold.

Uz Ladarice gostovali su i Dražen Kurilovčan, Martin Češnjak, Jelena Vanjek, Srđan Berdović, Vid Balog i Kvartet Rucner. (lz)

Kristina i Stjepan Večković

Vjenčanja

Umjetnici Ansambla LADO ove su godine imali mnogo razloga i za intimne proslave. Vrsni gajdaš **Stjepan Večković** vjenčao se 25. kolovoza s Kristinom Horvatić u Staroj gradskoj vijećnici na zagrebačkom Gornjem gradu.

Samo dan kasnije još je jedan glazbenik Ansambla LADO rekao „sudbonosno DA". Violinski virtuoz **Branimir Ranogajec** oženio se Tamarom Vuksan koju je upoznao još kao amater u folklornom ansamblu Ivan Goran Kovačić. Svečanost vjenčanja održanog u Zagrebu nastavljena je veselicom u opuštajućem ambijentu zelinskog krajobraza, uz svirku kolega iz Orkestra Ansambla LADO i na zadovoljstvo svih uzvanika. (lz)

Tamara i Branimir Ranogajec s obitelji

Scena Amadeo

„Dobra večer, dobri ljudi" poželjeli su Ladovci 10. srpnja publici na Klupskoj kazališno-glazbenoj sceni Amadeo u Zagrebu. Visoke ljetne temperature u atriju Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja nisu spriječile publiku da i ove godine uživa u narodnim pjesmama pripremljenima posebno za ovu prigodu. Božo Potočnik, Emil Cossetto i Marijan Makar samo su neka od imena čije su se glazbene obrade mogle čuti na koncertu kojim je dirigirao Dražen Kurilovčan. (lz)

U spomen na Antuna Kričkovića

U povodu smrti Antuna Kričkovića (Antal Kricskovics), poznatog hrvatsko – mađarskog koreografa, 26. svibnja održana je komemorativna svečanost u Mađarskom institutu u Zagrebu. Kričković je 50-ih godina prošlog stoljeća plesao u Ansamblu LADO, nakon čega se odselio u Budimpeštu. Osnovao je Plesni ansambl Luč i odgojio mnoge naraštaje plesača, ostavši tako zabilježen u kulturnom životu Mađarske. (lz)

IN MEMORIAM

U 2017. godini umrlo je troje bivših članova Ansambla LADO, kojima i ovom prigodom želimo izraziti zahvalnost za sudjelovanje u našoj folklornoj povijesti, kojom je obilježena cjelokupna nacionalna kultura.

Franjo Bilek (1930. – 2017.) preminuo je 11. ožujka u 87. godini života. U Ansamblu LADO radio je u dva navrata: od 1. studenog 1949. do 31. srpnja 1952. i od 1. siječnja do 30. rujna 1957. godine.

Antun Kričković (Antal Kricskovics, 1929. – 2017.) bio je član Ansambla LADO od 4. ožujka 1957. do 5. svibnja 1959. godine. Rodio se u obitelji Bunjevaca u Gari, u županiji Bács-Kiskun. Bio je plesač i koreograf Ansambla LADO, nakon čega se preselio u Mađarsku. Dobitnik je Nagrade za pripadnike nacionalnih manjina i Nagrade za životno djelo Mađarskog saveza plesnih umjetnika.

Svetlana Mijač (1930. – 2017.) rođena je u Sarajevu, a plesala je u prvoj postavi Ansambla LADO, u kojem je radila od 1. studenog 1949. do 31. srpnja 1952. godine. Ubraja se među veterane koji su počeli stvarati respektabilnu povijest vodećeg profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj.

Ansambl LADO u Areni Zagreb

Spektakularnim koncertom s potpuno novim programom, pred više od sedam tisuća oduševljenih posjetitelja, LADO je još jednom pokazao da je vrhunski pripremljen i motiviran i za najveće scenske izazove, kakav je bio nastup u velebnoj Areni Zagreb

U velebnoj sportskoj dvorani Arena Zagreb, jednom od arhitektonskih i graditeljskih simbola na južnom prilazu gradu, LADO je 3. lipnja nastupio pred više od sedam tisuća posjetitelja, što je po broju gledatelja bio najveći i najspektakularniji koncert Ansambla dosad održan u Hrvatskoj. Iznimno zahtjevan i izazovan dvosatni nastup pod nazivom „Čuvajmo naše blago", na impresivnoj pozornici površine 250 četvornih metara, oduševio je tisuće posjetitelja kojima je LADO te večeri podario potpuno novu dimenziju tradicionalne glazbeno-plesne čarolije, opravdavši tako status jednog od najboljih svjetskih folklornih ansambala.

pišu
ANELA NOVINA I LIVIJA ZGURIĆ

snimila
PETRA SLOBODNJAK

Koncert je bio jedinstvena prigoda da se koriste zvučni i svjetlosni efekti najsuvremenije opremljene scene u Hrvatskoj, što je dodatno osnažilo dojmljivost nastupa Ansambla LADO. U novom cjelovečernjem programu „Ispod duba stoljetnoga" prikazane su neke od nagrađivanih koreografija, ali i one kojima su na repertoar Ansambla prvi put uvrštene pjesme i plesovi Hrvata u Austriji, Mađarskoj te s područja uz rijeku Sutlu.

Koncert je otvoren koreografijom karlovačkog Pokuplja po kojoj je nazvan cijeli program (sasvim gore). Koncert je održan pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović i Ministarstva kulture (gore)

NOVI PROGRAM

„Ispod duba stoljetnoga" naziv je potpuno novog cjelovečernjeg programa koji je Ansambl LADO pripremio za sezonu 2017. Nazvan je po istoimenoj koreografiji inspiriranoj slavenskom mitologijom, čiji elementi postoje u običajima Jurjeva, Ivanja i tijekom svadbenih svečanosti. Njime se potvrđuje nova umjetnička praksa koja za svaku sezonu predviđa postavljanje potpuno novog cjelovečernjeg programa, što je Andrija Ivančan najavio još lani u

Medalju Grada Zagreba primio je ravnatelj Ansambla LADO Krešimir Dabo

Medalja Grada Zagreba

Pred tisućama razdraganih posjetitelja koncerta u Areni Zagreb, Ansamblu LADO uručena je Medalja Grada Zagreba, kojom su nagrađena „izuzetna postignuća vezana za istraživanja, prikupljanja, umjetničke obrade i scensko prikazivanje najljepših primjera bogate hrvatske glazbene i plesne tradicije koja se prezentira u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu".

Ivica Lovrić, pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport, uručio je Medalju ravnatelju Ansambla LADO Krešimiru Dabi.

Prva Medalja Grada Zagreba dodijeljena je Ansamblu LADO 2009. godine, u povodu 60. obljetnice njegova osnutka i kontinuiranog uspješnog rada.

**Na koncertu je bio nazočan i posebni savjetnik predsjednice Republike Hrvatske prof. dr. Mate Granić sa suprugom (gore)
Umjetnički voditelj Andrija Ivančan i glazbeni voditelj – dirigent Dražen Kurilovčan s ministricom kulture dr. sc. Ninom Obuljen Koržinek (dolje)**

Solistice Zrinka Bogat Malus i Nataša Gluić te solist Miljenko Piškorić. Scenske vizualizacije osmislio je grafički animator Timotej Šarec

travnju, odmah nakon dolaska na mjesto umjetničkog voditelja Ansambla LADO.

„Koncert se sastoji od dviju zasebnih cjelina čiji su dijelovi međusobno povezani. Točke se *prelijevaju* jedna u drugu bez naklona sve do samog kraja koncerta, a prati ih moderna produkcija koja dosad nije viđena u prikazu folklorne umjetnosti. Ponosni smo što smo prvi koji uvode ovakav način osuvremenjivanja hrvatske folklorne tradicije", rekao je Andrija Ivančan.

„Svi zajedno punih smo srca i iznimno ponosni na ovaj koncert. LADO je prvi put ušao u veliku dvoranu kao što je Arena Zagreb, a koncert je doista bio spektakularan. To je snažan vjetar u leđa cijelom Ansamblu i u nama pobuđuje osjećaj odgovornosti, potičući nas da u budućnosti budemo još bolji i kreativniji i potpuno predani svojoj folklornoj misiji", rekao je ravnatelj Ansambla LADO Krešimir Dabo nakon koncerta u Areni Zagreb.

UGLEDNI UZVANICI

U koncertu su uživali i predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović, ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek, posebni savjetnik Predsjednice za zdravstvo i sport Tomislav Madžar, pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Ivica Lovrić, doajen hrvatske diplomacije Mate Granić i bivši predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović. Među mnogim uglednim uzvanicima bili su i modna dizajnerica brenda *Hippy Garden* Đurđica Vorkapić, voditelji Dalibor Petko i Ecija Ivušić te mnoge poznate osobe iz kulturnog i javnog života Hrvatske. Zajedno su podijelili oduševljenje nastupom Ansambla LADO koji se i ovim koncertom vinuo u sfere najviših scenskih dometa. ~

Ansamblu su nakon koncerta čestitale predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović i ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek

TAMARA HORVAT Život posvećen folkloru

piše MAJA ŠITUM
snimili PETRA SLOBODNJAK, MARTINA KENJI, MARKO MRŠE, ROBERT GAŠPERT

S mnogo ljubavi, truda i odricanja ostvarila je svoj mladenački san, kad je slušajući i gledajući probe Ansambla LADO maštala o tome da se tim vrsnim plesačima i pjevačima jednoga dana pridruži na sceni. U srpnju je postala prvakinja i ostvarila vrhunac 21-godišnje karijere

Malo je onih koji uživaju odlazeći svakodnevno na posao, jer ga istinski vole, a još je manje onih koji su o tom poslu počeli sanjati još u djetinjstvu. Upravo je to ostvarila Tamara Horvat, vrhunska plesačica i pjevačica koja je u srpnju postala nova folklorna prvakinja Ansambla LADO.

„Bila sam učenica srednje Škole za klasični balet kad sam prvi put nastupila s Ladom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Imala sam toliku tremu da sam molila Boga da ne napravim neku kardinalnu grešku. Bila mi je čast biti na sceni s ljudima kojima sam se divila i koji su bili moji idoli. S prijateljicom sam između nastave u dvije srednje škole svakog dana sjedila na Mažuranićevu trgu i slušala probe. Drhtale bismo od uzbuđenja kad bi netko iz Lada na trenutak izašao iz dvorane. Jednom smo prišle Jadranki Gračanin Putnik, poznatoj Ladarici, i zamolile je može li nas uvesti na probu. Najprije nas je počastila sladoledom Silk Milk i potom pitala umjetničkog ravnatelja Ivu Ivančana može li nas uvesti u dvoranu. Kad je rekla: 'Cure, možete!' i kada smo ušle u dvoranu, činilo nam se kao da smo prošle kroz vrata raja. Teško je opisati koliko mi je to značilo, a činilo mi se nestvarnim kad sam postala članicom Ansambla. A sada još i ova titula... predivno se osjećam!", kaže Tamara i priznaje da i danas čuva štapić sladoleda Silk Milk.

„Linđo” (dolje) i „Lastovski poklad” (sasvim dolje) samo su neke od koreografija u kojima Tamara ima istaknutu ulogu

Pripreme za „Slavonsko kolo”

U njezinoj obitelji nitko nije plesao folklor. S folklorom se upoznala u osnovnoj školi: u sedmom razredu postala je članica KUD-a Zagreb Markovac. Njezin talent prepoznale su učiteljice tjelesnog i glazbenog odgoja koje su nju i prijateljice upozorile da u sklopu Baletne škole postoji i odjel narodnih plesova.

PRIMLJENA U LADO

„Prijavile smo se na audiciju i moja prijateljica Kika i ja bile smo primljene. Osim plesne škole upisala sam se i u matematičku Desetu gimnaziju. To su bili počeci, a 1996. prijavila sam se na audiciju Ansambla LADO. Primljena sam i to me ispunilo velikom srećom. Kad se nađeš među tim vrhunskim profesionalcima, tek tada vidiš koliko još moraš raditi, učiti, prihvaćati, neprestano se truditi da ih sustigneš. Moraš zadovoljavati i plesački i pjevački, ali i izgledom. Sve je to lijepo i izazovno i da ponovno biram, opet bih odabrala isti put", ističe prvakinja čiji je rad i kvalitetu prepoznalo umjetničko vodstvo, a nova prestižna titula solistice poticaj je i ostalim kolegama.

Tamara na koncertu u KD Vatroslava Lisinskog s prvakom Dubravkom Radićem

„Ovo promaknuće unosi velike i ugodne promjene u moj život. Divan je to osjećaj jer je to nagrada za sav rad i trud tijekom 21-godišnje karijere. Ako sam nekome pritom uzor, to mi je osobita čast. Uvijek sam bila na raspolaganju mlađim kolegama i uvijek ću im pokazati što ih zanima jer se tako, s koljena na koljeno, prenosi naša folklorna tradicija", kaže Zagrepčanka koja je u mnogim nastupima nacionalnog ansambla dala svoj veliki umjetnički doprinos. Treba li odabrati najdraže izvedbe, nimalo ne dvoji.

„Još od plesne škole 'Vrličko kolo' uvuklo mi se u dušu. Bila sam oduševljena kad bih ga gledala u izvedbi Ansambla LADO, jer sve izgleda teško, naporno, svi moraju biti kao jedan i čuju se samo stopala i ženske perle koje daju ritam tom nijemom kolu. Jako volim 'Ladarke' koje doživljavam kao našu himnu i svaki bi naš koncert mogao početi tom izvedbom. 'Ladarke' najbolje sjedinjuju ples i pjesmu i nikada mi ne bi mogle dosaditi", otkriva umjetnica plodne karijere, koja na sceni daje sve od sebe, a za to mora biti vrhunski pripremljena.

PRIPREME ZA NASTUP

„Psihički i tjelesno snažna sam osoba, sretna sam što mi je takva genetika i što nisam imala nikakvih ozbiljnijih ozljeda. Važno je tijelo pripremiti za nastup, ali jednako je važna psihička stabilnost – koliko si u glavi pripremljen za nastup, jer upravo te glava može 'izdati' i na sceni otkriti tvoju slabost. Moraš biti čvrsta i vjerovati u sebe jer čim se pojavi nesigurnost, odmah se potkrade pogreška. Zato si nitko od nas ne može dopustiti da u dvorani radi s manje od sto posto svojih kapaciteta, jer jedino tako i na sceni možeš dati sto posto", kaže članica Ansambla koja s kolegama često odlazi na turneje zbog kojih iz svoga doma izbiva i do 40 dana, kao što je bilo tijekom japanske turneje 2006. godine. Zbog toga joj je iznimno važna potpora njezinih najbližih.

„U ovom poslu možeš uspješno funkcionirati samo uz potporu obitelji. Kako bi bilo imati supruga koji česta putovanja i izbivanja od kuće ne bi prihvaćao kao sastavni dio mog posla? To jednostavno ne bi moglo funkcionirati. Stoga, ili biraš karijeru ili svog partnera od prvog dana pripremaš na ono što ga čeka, da te nema doma dva tjedna ili dva mjeseca na godinu, ovisno o turnejama", kaže Tamara Horvat. Njezin je suprug redoviti posjetitelj Ladovih nastupa, kao i djeca koja ipak nisu krenula njezinim plesnim putem.

„Kći se dugo bavila ritmičkom gimnastikom i sada pleše na svili, a sina zanima nogomet i atletika. Vole doći na koncerte, potpora su mi, ali folklor ih zapravo ne zanima", kaže nova prvakinja Ansambla LADO. ~

Gostovanje u Kanadi

Koncertima u Windsoru, Mississaugi i Montrealu Ansambl LADO predstavio je oduševljenoj publici najviše domete hrvatske folklorne baštine, a mnogi su posjetitelji u Kanadu doputovali iz Sjedinjenih Američkih Država

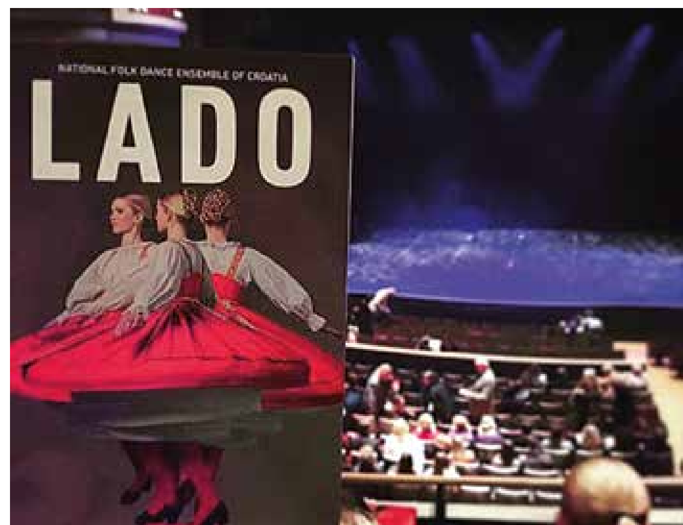
piše **NEVENKA ADRIA WEISSMANN** *snimke* ANITA HUĐEK, MATIJA AUKER, NIKOLA OBAD

Na još jedno prekooceansko gostovanje Ansambl LADO otputovao je 10. listopada. Zemlja domaćin ovaj put bila je Kanada, a bili su dogovoreni nastupi u dvoranama u trima gradovima: Windsoru, Mississaugi i Montrealu. Duga i iscrpljujuća putovanja nisu nimalo utjecala na motiviranost izvođača i visoku razinu njihova scenskog nastupa: oduševljenje publike, pretežito naših iseljenika koji su s puno emocija dočekali bliski susret s hrvatskom folklornom baštinom, potaknulo je članove Ansambla da im podare svu raskoš svog plesnog, pjevačkog i sviračkog umijeća.

„Među takvom publikom osjećali smo se kao kod kuće, kao da je cijela pozornica bila u zagrljaju razdraganih posjetitelja", komentirali su članovi Ansambla.

Cjelovečernji plesni program „Ispod duba stoljetnoga", koji je publika prvi put vidjela u izvedbi Ansambla LADO, na sve je posjetitelje ostavio dubok dojam. Sudeći prema reakcijama, posebno ih je oduševila koreografija „Mi jim ne bumo sveču držali" koja sadrži fragmente međimurskih svadbenih svečanosti. Koreografiju koja završava nekonvencionalno, neočekivano i iznimno efektno, u tišini i mraku, uz diskretno osvjetljenje svijeća, publika je doživjela kao istinsko umjetničko ostvarenje i suvremenu interpretaciju bogate hrvatske tradicijske kulture.

LADO u majicama Gringo Shopa, napravljenima specijalno za kanadsku turneju (sasvim lijevo). Naslovnicu programske knjižice za kanadsko tržište krasila je fotografija Ivane Prokop (dolje)

Gradonačelnik Mississauge uručio je Ansamblu LADO zahvalnicu za izvrsne nastupe, organizirane uz potporu Ministarstva kulture i HEP-a (dolje i desno)

On behalf of the City of Mississauga & Members of Council, I wish to recognize the celebrated performers from the

Croatia's National Folk Dance Ensemble

On the occasion of your

70th Anniversary North American Tour - Mississauga Performance

Presented October 12, 2017

The City of Mississauga is home to an active, engaged & thoughtful Croatian Community. This internationally-renowned performance is an opportunity for all residents, from across the Greater Toronto Area, to come together and celebrate Croatian culture, music, dance & the performing arts. Welcome to the Living Arts Centre & we welcome this incredible & memorable performance taking place here in our City.

Bonnie Crombie

Osim prevladavajuće publike hrvatskog podrijetla, među posjetiteljima na sva tri koncerta bilo je mnoštvo ljubitelja folklora, podrijetlom iz drugih zemalja nastanjenih u Kanadi. Mnogi od njih poželjeli su da LADO češće nastupa na sjevernoameričkom kontinentu. Brojni obožavatelji Ansambla doputovali su na koncerte iz Sjedinjenih Američkih Država, ponajviše zbog toga što su četiri koncerta koje je LADO trebao održati u SAD-u iznenadno otkazana jer agent nije uspio na vrijeme pribaviti sve potrebne dozvole.

Unatoč tome, LADO je trima nastupima u Kanadi, besprijekornim izvedbama i neiscrpnom scenskom energijom pobudio neskriveno ushićenje razdragane publike, što se vidjelo i u prilozima ekipe Nove TV koja je pratila gostovanje. I u nepredvidivim situacijama, koje prate ovako zahtjevnu turneju, Ansambl pokazuje da se kolektivnim zalaganjem i maksimalnom kreativnošću svakog pojedinca mogu premostiti teškoće i publici podariti nezaboravan doživljaj te doprijeti do duše svakog posjetitelja privrženog folklornoj tradiciji.

Stoga ovo gostovanje Ansambla LADO u Kanadi neće ostati upamćeno samo po uobičajeno vrhunskim izvedbama, nego i po trijumfu volje i snalažljivosti umjetnika i popratnih tehničkih službi. LADO predano i iznimno profesionalno ostvaruje svoj čvrsto zadani cilj: ugoditi publici i ostaviti dubok trag u emocijama i sjećanjima svakog posjetitelja. Publika to zna i osjeća i zato je – nakon neostvarena gostovanja Ansambla LADO u SAD-u – pohrlila na koncerte u Kanadu. ~

Užurbane pripreme uoči izlaska na scenu (lijevo i gore)

Gostovanje Ansambla LADO u Kanadi omogućio je HEP

HEP-ov slogan „Više od struje” oživotvoruje se u praksi jer ta tvrtka nesebično financijski pomaže projekte u koje vjeruje, osobito one u kulturi koji nisu ostvarivi bez sponzorske pomoći

Ansambl LADO svojim repertoarom predstavlja raznovrsnost i bogatstvo hrvatske tradicijske plesne i glazbene kulture koju karakterizira velika raznolikost plesnih, vokalnih i instrumentalnih izričaja. Zbog uspješnosti turneje koju je LADO održao u SAD-u i Kanadi 2009. godine, kao i zbog mnogih upita iz dvorana u kojima je tada nastupao i tamošnje publike, predstavnici Ansambla odlučili su se za ponovno gostovanje na sjevernoameričkom tlu, u sklopu kojeg su kanadskoj publici i hrvatskom iseljeništvu predstavili djelić hrvatskog folklora.

Važnost promicanja hrvatske tradicijske kulture u svijetu prepoznala je i Hrvatska elektroprivreda – tvrtka koja već godinama zdušno podupire projekte iz sfere kulture i umjetnosti. Time se doista oživotvoruje njihov slogan „Više od struje” jer ta tvrtka nesebično financijski pomaže projekte u koje vjeruje, a koji nisu ostvarivi bez sponzorske pomoći.

Naime, uz prirodna bogatstva, upravo je kulturna baština najvrednija hrvatska imovina, pa stoga ne čudi što je upravo HEP tradicionalno najveći podupiratelj umjetnosti, kulture i nacionalne baštine. Tako HEP pomaže umjetnicima, ali i pruža snažan poticaj promicanju hrvatske baštine diljem svijeta. Svoju ulogu filantropa HEP je gradio cijelo stoljeće, zbog čega će zasigurno i u budućnosti biti jedan od predvodnika razvoja kulturne scene u Hrvatskoj, promičući neprolazne vrijednosti nacionalne umjetnosti. ~

Folklorna umjetnost bez granica

U duhu prijateljske kulturne i dobrosusjedske suradnje Slovenije i Hrvatske, Ansambl LADO gostovao je u rujnu u Ptuju, na festivalu „Folklorni kimavčevi večeri”, gdje je svojim koncertom oduševio publiku i kritiku

piše **IVA FERLINC** *snimio* BORIS VOGLAR

Ovogodišnji festival „Folklorni kimavčevi večeri 2017.”, održan od 15. do 17. rujna u Ptuju, bio je posvećen prezentaciji narodne baštine Slovenije i Hrvatske. Na festivalu su sudjelovale izvrsne folklorne skupine poznate po dugoj tradiciji, kvalitetnom radu i umjetničkoj prezentaciji nacionalne folklorne baštine.

Drugi dan festivala Ansambl narodnih plesova i pjesama LADO održao je u dvorani Ljudski vrt u Ptuju cjelovečernji koncert.

LADO je pozvan na temelju poznavanja kvalitete rada tog u Sloveniji iznimno cijenjenog ansambla, osobito među folklornim skupinama. Tijekom priprema programa festivala „Folklorni kimavčevi večeri” odlučili smo se za vrlo kvalitetan program, za koji smo bili posve sigurni da ga LADO može uspješno izvesti.

Gostovanje u Ptuju pomoglo je Ministarstvo kulture RH

Dogovori i pripreme obavljali su se s lakoćom i u duhu prijateljske suradnje – od tehničkih priprema i dogovaranja s Nevenkom Adriom Weissmann, višom stručnom savjetnicom za međunarodne odnose Ansambla LADO, do same koncertne izvedbe.

Publika je bila oduševljena koncertom tijekom kojeg je Ansambl LADO nagrađivan burnim pljeskom. Uslijedile su vrlo pozitivne kritike i komentari kojima je popraćen nastup hrvatskih umjetnika. Sve pohvale cjelokupnom timu Ansambla LADO. ~

Śląsk i LADO u folklornom zagrljaju

piše JAROSŁAW MŁYŃSKI

prevela NEVENKA ADRIA WEISSMANN

snimila PETRA SLOBODNJAK

U prepunoj Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog poljski i hrvatski ansambli 17. rujna publici su predstavili umjetničke domete dvogodišnjeg projekta „Helokanie Południa" kojim su zbližili tradicijsku kulturu dviju zemalja i posjetiteljima podarili spektakularan scenski događaj

Zajedničkim koncertom u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu, ispunjenoj do posljednjeg mjesta, poljski Ansambl Śląsk i Ansambl LADO okrunili su završetak projekta „Helokanie Południa" („Zov juga") Ansambla Śląsk. Koncert je bio vrhunac suradnje dvaju ansambala jer smo se sudjelovanjem u zajedničkom projektu umjetnički otvorili jedni prema drugima. Bili smo potpuno svjesni jedni drugih, uzajamno smo se poštovali, cijenili rad i izvedbu naših kolega i prezentaciju na sceni. Upoznavali smo se na međunarodnim konferencijama, ali do trenutka ostvarenja ovog projekta svaki je ansambl radio samostalno, bez dostatnog uvida u ono što i kako radi drugi ansambl. No, srećom, dogodio se trenutak u kojem je Śląsk pokucao na vrata Ansambla LADO.

Predstavnici Ansambla Śląsk i Ansambla LADO, nakon koncerta u KD Vatroslava Lisinskog, razmijenili su darove i čestitke za uspješno ostvaren projekt

Virtuoznim nastupom umjetnici poljskog i hrvatskog ansambla oduševili su publiku u prepunoj dvorani

Suradnja je ostvarena 2016. godine kad je Ansambl Śląsk dobio potporu svog Ministarstva kulture za realizaciju projekta „Helokanie Południa" („Zov juga"). Cilj projekta bio je ne samo promicati poljsku kulturu izvan granica Poljske, nego i razvijati kreativno razmišljanje te povezati ansamble koji na sceni predstavljaju izvedbenu folklornu tradiciju matičnih država.

EUROPSKI KORIJENI

Tako su se, uza Śląsk i LADO, u projekt uključili Mađarski nacionalni folklorni ansambl iz Budimpešte i Slovački nacionalni tradicijski plesni ansambl Sluk iz Bratislave. Tim su projektom ansambli povezali zajedničke europske civilizacijske korijene Slovačke, Mađarske, Hrvatske i Poljske te započeli plodnu suradnju.

Nizom raznovrsnih radionica, susreta i koncerata organiziranih tijekom projekta, ansambli su se međusobno zbližili, proširili mrežu kontakata i – najvažnije – međusobno izmijenili kreativne koncepte i umjetničke ideje. Radionice su omogućile

Prvakinja Dijana Banek i solistica Adrijana Mamula izazvale su posebno oduševljenje izvedbom poljske tradicijske pjesme „Helokanie"

svim sudionicima, od članova uprave i umjetničkog vodstva do izvođača, da se nadahnu kreativnim stvaralaštvom svojih suradnika. Veliki finale projekta bila je koncertna turneja održana u rujnu 2017., kad je Ansambl Śląsk održao koncerte s Ansamblom Sluk u Bratislavi, s Mađarskim nacionalnim folklornim ansamblom u Budimpešti i s Ansamblom LADO 17. rujna 2017. u Zagrebu.

TRIJUMF SOLISTICA

Koncert s Ansamblom LADO u Zagrebu, pred gotovo 2000 gledatelja, događaj je velike umjetničke, povijesne i sentimentalne vrijednosti. Solistice Ansambla LADO Dijana Banek i Adrijana Mamula sa zborom Ansambla Śląsk i u pratnji njihova orkestra izvele su „Helokanie" („Dozivanje"). Riječ je o pjesmi s posebnom tehnikom pjevanja koju je skladao Stanisław Hadyna, inspiriran životom pastira planinskog lanca Silesian Beskids. Nastup s Ansamblom LADO bio je vrhunac suradnje, prikaz iskustava stečenih na radionicama i angažmana na tom dvogodišnjem projektu. Suradnjom smo postigli višu razinu umjetničke komunikacije među članovima obaju ansambala i trasirali budućnost zajedničkog djelovanja.

Radujemo se budućoj suradnji s Ansamblom LADO, osobito sada kad su nam vrata za to širom otvorena. ~

Zajednički naklon poljskih i hrvatskih umjetnika popraćen je ovacijama publike

Razmjena iskustava folklornih profesionalaca

U sklopu programa „Tradicija Nova" održani su konferencija, radionice za umjetnike i festivalski koncerti profesionalnih folklornih ansambala Srbije – KOLO, Makedonije – Tanec, Kosova – Venac i Hrvatske – LADO

piše **KREŠIMIR DABO**
snimila JELENA JANKOVIĆ

U organizaciji Ansambla KOLO, u Beogradu je od 19. do 23. listopada održan prvi Ethno summit „Tradicija Nova". Sastanak je okupio teoretičare, znanstvenike, praktičare i kritičare iz područja tradicijskog umjetničkog plesa te četiri nacionalna folklorna ansambla. Cilj je susreta bio stvaranje prostora na kojem će sudionici raspravljati o mogućnostima napredovanja u svom radu, učenju i kreiranju budućnosti tradicije.

U sklopu programa održani su konferencija, radionice za umjetnike i festivalski koncerti profesionalnih folklornih ansambala Srbije – KOLO, Makedonije – Tanec, Kosova – Venac i Hrvatske – LADO. Sudjelovanje Ansambla LADO na Summitu pomoglo je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

VIZIONARSKA IDEJA

U znanstvenom, konferencijskom dijelu sudjelovali su predstavnici SAD-a, Hrvatske, Velike Britanije, Makedonije, Irske i Srbije. Predstavljajući svoje znanstvene teme raspravljali su o aktualnim pitanjima vezanim uz djelovanje folklornih profesionalaca. Ova vizionarska ideja direktora Kola Vladimira Dekića, koja je zajedničkom temom okupila stručnjake različitih profila, bila je usredotočena na to da nova iskustva, međusobna suradnja i učenje pomognu boljem razumijevanju vlastite povijesti i kulture te da se pronađe način za bolju prezentaciju vlastitog kulturnog naslijeđa koje je neiscrpni potencijal stvaralaštva svih nas.

U sklopu radionica, na kojima je sudjelovalo po petero umjetnika iz svakog ansambla, pod režijskom palicom talentiranog Nikole Ljuce, praktičnom primjenom predstavljena je međusobna suradnja, komunikacija i razumijevanje. Rezultat takvih nastojanja svi sudionici konferencije mogli su vidjeti zadnji dan, u vidu *performancea* na maloj pozornici Ateljea 212. Završno predstavljanje radionice pobudilo je oduševljenje među kolegama, ali i među samim umjetnicima koji su u tih nekoliko dana imali prilike usvajati i širiti znanja o scenskom izrazu, pokretu i prenošenju emocija.

Stručnjaci, etnografi, etnomuzikolozi i etnokoreolozi iz mnogih zemalja bili su nazočni na znanstvenom dijelu Summita

Ansambl LADO nastupio je zadnji dan koncertnog dijela Summita na sceni Centra za kulturu Lazarevac

Uz koncerte i znanstveni simpozij usporedo su se održavale radionice za odabrane umjetnike svih ansambala

NASTUPI NACIONALNIH ANSAMBALA

Usto, svaki ansambl održao je koncert, pa su tako ansambli KOLO i Venac održali zajednički koncert na dan otvorenja Summita u Beogradskom dramskom pozorištu, ansambl Tanec svoj je program predstavio večer kasnije u Centru za kulturu Vlada Divljan, a Ansambl LADO održao je koncert na sceni Centra za kulturu Lazarevac.

Nove mogućnosti učenja i razvijanja iznimno su važne za budućnost profesionalne izvedbene tradicijske kulture, a inicijativa Ansambla KOLO uvelike je pridonijela upravo tom nastojanju, za što zaslužuju svaku pohvalu. ~

Tradicija oživljena monografijom

U nakladi Školske knjige objavljena je fotomonografija „LADO –Hrvatska tradicijska glazbala i sastavi”, kojom se predstavljaju tradicijska glazbala, važan i pomalo zapostavljen dio tradicijske kulture u Hrvata. Promocija je uveličana nastupom Orkestra Ansambla LADO, zahvaljujući čijim virtuoznim izvedbama svi koncerti ostaju trajno upamćeni

piše **LIVIJA ZGURIĆ**

snimila PETRA SLOBODNJAK

Na ovogodišnjem Interliberu, 40. međunarodnom sajmu knjiga i učila, predstavljena je knjiga „LADO – Hrvatska tradicijska glazbala i sastavi” u nakladi Školske knjige.

Riječ je o monografiji s bogatim fotografskim prilozima i četirima kompaktnim pločama s gotovo 130 glazbenih brojeva, prvi put zapisanim notnim zapisima voditelja Orkestra Alana Kanskog, glazbenika solista Stjepana Večkovića i korepetitora Antuna Kotteka.

U monografiji su predstavljena 34 glazbena sastava i više od 70 različitih tradicijskih instrumenata. Ovo impozantno izdanje ne bi bilo moguće bez autora projekta, nedavno umirovljenog umjetničkog voditelja Ansambla LADO Ivana Ivančana, koji je cjelokupni materijal pripremao više od tri godine.

Promocija glazbene fotomonografije (desno) izazvala je veliku pozornost posjetitelja Interlibera (lijevo). Promociju su svojim nastupom uveličali glazbenici Ansambla LADO (dolje)

ZAPOSTAVLJENA BAŠTINA

„Ansambl LADO gotovo 70 godina predstavlja umjetnički obrađenu glazbenu i plesnu tradiciju Hrvata. Pritom je pozornost gledatelja prvenstveno usmjerena na narodne plesove i pjesme kao i originalne narodne nošnje, dok je onaj dio koji se odnosi na tradicijska glazbala i njihove sastave u drugom planu. Upravo smo zbog toga, u suradnji sa Školskom knjigom i Glazbenim programom Hrvatskog radija, snimili materijale za četverostruki CD i izdali ovu glazbenu fotomonografiju. Vjerujem da će se svi složiti kako ovo djelo – predstavljajući širem slušateljstvu do sada slabo poznat, a neobično važan dio tradicijske kulture u Hrvata – ima iznimno veliko obrazovno značenje", rekao je Ivo Ivančan na predstavljanju djela.

Knjigu su predstavili urednica u Školskoj knjizi Miroslava Vučić, autor projekta Ivan Ivančan te stručna suradnica dr. sc. Irena Miholić s Instituta za etnologiju i folkloristiku, koja je svojim stručnim tekstovima pridonijela kvaliteti ovog djela. O tome kako je uspostavljena suradnja sa Školskom knjigom i što ovo djelo znači za Hrvatsku, govorili su predsjednik Nadzornog odbora Školske knjige dr. sc. Ante Žužul i ravnatelj Ansambla LADO Krešimir Dabo.

VAŽNOST TRADICIJSKE GLAZBE

„Kad riječ ostaje trajno zapisana u prekrasnom izdanju poput ovoga, onda tradicijska kultura dobiva dugotrajan spomen za buduće naraštaje. Prepoznavši važnost tradicijske glazbe, Školska knjiga prepoznala je i LADO – bastion hrvatske kulture", rekao je Dabo.

Predstavljanje fotomonografije uveličano je nastupom Orkestra Ansambla LADO, zahvaljujući čijim virtuoznim izvedbama svi koncerti ostaju trajno zapamćeni.

Ovo nije bila prva suradnja Ansambla LADO i vodeće hrvatske nakladne kuće Školska knjiga. U povodu 60. obljetnice osnutka Ansambla, Školska knjiga objavila je 2009. monografiju „LADO – Hrvatsko nacionalno blago".

Za sve one koji nisu mogli prisustvovati promociji fotomonografije na Interliberu, Orkestar Ansambla LADO predstavljat će je tijekom 2018. godine, u sklopu svojih samostalnih koncerata. ~

Projekt monografije

Realizaciju monografije, uz glavnog autora projekta, urednika i glazbenog producenta **Ivana Ivančana**, omogućili su i suradnici s HRT-a: urednici **Ivica Ivanković** i **Branko Meglajec** koji je, uz Ivana Ivančana, bio u funkciji glazbenog producenta, ton majstori **Eno Altić** i **Robert Tanasković**, zadužen i za editing i mastering. Grafičko oblikovanje potpisuje **Ivica Rađa**, a za fotografije su se pobrinuli **Željko Kveštak**, solist Ansambla, **Martina Kenji**, **Petra Slobodnjak**, **Ivan Balić**, **Ivo Pervan** i dr. Knjigu je uredila **Miroslava Vučić**, urednica i prve monografije Ansambla LADO iz 2009.

Kristina Opačić Vručina izvela je uz pratnju Orkestra pjesmu „Primem pero v svojo ruko desno"

Iz Zagvozda na Himalaju

Kad nekoga voliš, onda si spreman s njime krenuti u nebeske visine! Volim LADO pa sam se s još deset svojih Zagvožđana, predvođenih Stipom Božićem i Vikijem Grošeljem, popeo na 6500 metara visok vrh Mera Peak i ondje postavio zastavu Ansambla LADO. Na pola puta do neba, gdje mu je mjesto

piše VEDRAN MLIKOTA
snimka ARHIVA VEDRANA MLIKOTE

Ja sam prijatelj Ansambla LADO!

Koliko sam puta s ponosom izgovorio tu rečenicu pred poznatim i nepoznatim ljudima? Bezbroj puta. I ne samo ja, već i mnogi moji Zagvožđani koji godinama – prije početka manifestacije GLUMCI U ZAGVOZDU – očekuju dolazak velikih umjetnika i dragih ljudi koji nam vole doći u posjet. I dolaze nam već 18 godina. Rado se sjetim nevjerice „sumnjičavih Toma" kad je LADO trebao doći prvi put u Zagvozd. Sve do dolaska autobusa nisu bili sigurni šalim li se ili je to doista istina. Bila je istina koja traje već punih 18 godina. Ove godine proslavili smo 20 godina GUZ-a, kako volimo zvati naše susrete glumaca u Zagvozdu. I – opet nam je došao LADO! Odjekivao je, zvonio, eruptirao snagom vulkana program „Ispod duba stoljetnoga" na Trgu glumaca, po cijelom Zagvozdu i pod stoljetnim dubovima zagvoškim, pod kojima smo i postali prijatelji.

Raznosio je vjetar antologijske pjesme i plesove po cijelom Zabiokovlju, sve do Sv. Jure i Sv. Ilije, i vraćao ih natrag, do nas, u naša velika zagvoška srca, u naše uspomene i sjećanja, gdje su trajno nastanjeni i gdje će zauvijek i ostati. Tu im je mjesto. Tu je mjesto Ansamblu LADO.

Uvijek rado prepričavam anegdotu kad se jedan naš Zagvožđanin, koji baš nije imao puno doticaja s kulturnim događanjima, prije nekoliko godina zatekao na Noći mjuzikla u Zagvozdu. Tom je prigodom ispalio rečenicu: „Muke ti Isukrstove, pa ja uopće nisan zna' da obožavan mjuzikl!"

Ja sam znao koliko obožavam LADO, a znaju to i svi iz moga kraja. Tako će biti i dalje. Jer LADO nije ljubavna avantura, LADO je ljubav koja traje. ~

Vlaji na Himalaji ponosno su istaknuli zastavu Ansambla LADO

LADO na 6500 metara

Ove je godine Zagvozd postao jedno od rijetkih mjesta na svijetu koje se može pohvaliti s 11 *himalajaca*. Da. Dobro ste čuli. U rujnu i listopadu, pod vodstvom velikih alpinista Stipe Božića i Vikija Grošelja, 11 Zagvožđana krenulo je u alpinističku ekspediciju nazvanu VLAJI NA HIMALAJI. Popeli smo se na 6500 metara visok vrh Mera Peak.... i – što mislite čiju smo zastavu nosili sa sobom? Pogodite! Imate pravo na samo jedan pokušaj! Dragi Ladovci, a posebno Ladovke, voli vas vaš Mliki.

Ja Tarzan, ti Jane

LADO pjeva, pleše i svira, a u posebnim prigodama i glumi. U ovogodišnjoj božićnoj predstavi djeci i odraslima dočarao je kako to izgleda kad Tarzan ljubi Jane

piše KLARA KAŠNAR
snimila PETRA SLOBODNJAK

Ive se godine okupilo glumačko društvo Ansambla LADO i božićnom predstavom razveselilo i djecu i zaposlenike.

Tema ovogodišnjeg programa bio je Tarzan kojeg je utjelovio srčani Antun Leinveber. Mjesto događanja je džungla u kojoj Tarzan odrasta sa svojim prijateljima životinjama, u čija su krzna uskočili Ana Spišić, Kristina Opačić Vrućina, Maja Putak, Filip Martinić, Josip Križanić i Doroteja Juratović. Tarzan je odrastao pod budnim roditeljskim okom divnog para gorila u interpretaciji Dijane Banek i Miljenka Piškorića. Ipak, idilu uvijek netko narušava, a ovaj put bio je to opasni Tigar Marko First kojega glavni junak uspijeva pripitomiti, zbog čega stječe naklonost okoline.

U međuvremenu u priču su se umiješali istraživači iz Engleske, profesor Porter u izvedbi Filipa Lončarića, te Clayton kojega je tumačio Tomislav Banić. S njima dolazi mlada i lijepa Jane (Klara Kašnar) u koju se Tarzan ludo zaljubi. Nakon mnogih neprilika, Jane zavoli Tarzana i odluči zauvijek ostati s njim. Cijelu predstavu pomno je pratila i komentirala pripovjedačica Anita Huđek, a njezina pomoćnica, stjuardesa Sandra Sekula, upozoravala je na pravila ponašanja tijekom predstave, kako bi se svi sudionici i gledatelji osjećali sigurnima.

Naposljetku, već tradicionalno, stigao nam je Djed Božićnjak (Goran Malus) koji je djeci – s glumcima pomagačima – podijelio darove.

Stjuardesa Sandra daje najvišu ocjenu ovogodišnjoj predstavi (1). Jane i Tarzan u ljubavnom zanosu: svaka je sličnost s drugim umjetničkim programima – namjerna (2). Jane je shvatila da je Tarzan čovjek njezina srca (3)

Za svjetlo i ton bio je zadužen naš stalni suradnik Matija Auker, a Aleksandra Ptičar Zaga vještim je šminkanjem dočarala životinjske maske.

Predstavu su snimali Petra Slobodnjak i Željko Kveštak, a Miljenka Lenđel i ove je godine bila maštovita kostimografkinja.

Nadahnuti glumci i produkcija Ansambla LADO i ove su godine, uz buran pljesak i oduševljenje djece i roditelja, u našu uvijek veselu sredinu unijeli djelić Disneyjeve atmosfere, začinjene dosjetkama iz Ladove svakodnevice. Božićnom radošću ispunili su srca svih gledatelja.

Glumačka postava nakon maestralne izvedbe pozdravlja publiku (4). Prijatelji iz džungle pobjeđuju zle ljude (5). Glavni protagonist bio je Antun Leinveber (6)

Jednog dana bit ću LADO!

Radionice tradicijskih plesova, pod vodstvom plesnih voditelja Vlatke Hlišć i Alena Šuškovića održavane u prostorijama Ansambla LADO, pobudile su veliko zanimanje polaznika. Nazvane „Pogled u profesionalizam", radionice su navijestile svijetlu folklornu budućnost

piše **LIVIJA ZGURIĆ** *snimila* PETRA SLOBODNJAK

Vlatka Hlišć i Alen Šušković, plesni voditelji Ansambla LADO, održavali su tijekom proljeća i ljeta radionice tradicijskih plesova „Pogled u profesionalizam". Polaznici s iskustvom bavljenja folklorom imali su svake subote, u prostorijama Ansambla, prigodu upoznavati se s repertoarom koji LADO izvodi na domaćim i inozemnim pozornicama. Učenje plesnog repertoara profesionalnog folklornog ansambla pobudilo je veliko zanimanje polaznika.

„Radionice su jedinstvena prilika da plesači – iako se folklorom bave godinama – nauče nešto novo i ovladaju plesnim umijećem i izvedbenim tehnikama. To je iznimno korisno iskustvo jer voditelji radionice ukazuju na ono što je dobro izvedeno i ono što treba popraviti. Bavim se folklorom već 15 godina, želim to i nastaviti i stoga je jako važno od iskusnih profesionalaca dobiti povratnu informaciju. Poseban je užitak bio plesati u velikoj dvorani Ansambla LADO", rekla je Anamaria Habunek, studentica novinarstva i jedna od polaznica radionica. ~

Plesni voditelji demonstriraju plesni korak pred zainteresiranim polaznicima

Bećarac među knjigama

Članovi Ansambla LADO gostovali su u Knjižnici S. S. Kranjčevića u Zagrebu i sudionicima pružili uvid u promicanje i očuvanje nacionalne folklorne baštine

piše **IVA LORKOVIĆ**

Knjižnica S. S. Kranjčevića u Zagrebu već cijelo desetljeće razvija projekt „Kulturna i prirodna baština Hrvatske", kojim promiče kulturne i prirodne raznolikosti te njeguje predstavljanje i očuvanje bogatstva nacionalne baštine. Obilježavajući desetu obljetnicu tog projekta, u proljetnom programskom ciklusu 2017. godine Knjižnica je svojim korisnicima omogućila da pobliže upoznaju Ansambl LADO.

Interaktivnim predavanjem gostiju iz Ansambla LADO, Livije Zgurić i Nikole Obada, te mogućnošću da se okušaju u pjevanju bećarca na radionici pod vodstvom Dražena Kurilovčana i uz pjevačku potporu Pave Begovca, sudionici su „bliskim susretom" s našim vodećim folklornim ansamblom mogli doznati na čemu se temelji njegov nacionalni i svjetski ugled. Iako je Knjižnica u svom dosadašnjem radu u sklopu projekta ugostila mnoge stručnjake i uglednike, posjet članova Ansambla LADO pobudio je veliko zanimanje i izazvao poseban dojam.

Gosti su nam predočili život iza scene, omogućili da upoznamo vrijedne ljude koji svojim trudom, predanim radom i ljubavlju tvore LADO, čuvajući pritom nacionalnu baštinu. Predavanje je bilo izvrsno posjećeno, kao i radionica bećarca na kojoj su – osim stalnih korisnika Knjižnice – sudjelovali i učenici Škole za klasični balet. U obljetničkoj godini programa nismo mogli poželjeti ljepši dar od gostovanja Ansambla LADO. ~

Hrabri mališani velikog srca

Posjetili smo djecu koja se liječe u Zavodu za onkologiju i hematologiju Klinike za dječje bolesti u Zagrebu i svirkom na tradicijskim instrumentima uljepšali im dan. Nagradili su nas najvećim priznanjem: osmijehom hrabre djece koja su u najranijoj dobi izložena najtežim iskušenjima

piše ALAN KANSKI
snimke PRIVATNA FOTOARHIVA ALANA KANSKOG

Razdragana srca i sretne oči mališana najveće su priznanje, ispunjenje i nagrada za rad, osobito ako su posrijedi djeca koja se liječe u Zavodu za onkologiju i hematologiju Klinike za dječje bolesti u Zagrebu.

Ansambl LADO zdušno se odazvao pozivu djelatnika klinike koji su za bolesnu djecu predložili nastup Orkestra Ansambla LADO. Kako dječji odjel ne može primiti mnogo ljudi, i da ne bismo otežavali rad medicinskom osoblju, predložili smo malu prezentaciju tradicijskih glazbala koju smo napravili kolega Stjepan Večković, solist Orkestra na puhaćim tradicijskim glazbalima vlastite izrade, i ja – na nekoliko vrsta žičanih tradicijskih glazbala.

U prostoriji za praktičan rad i igru 1. ožujka 2017. okupila su se djeca predškolske i školske dobi, koja se ondje školuju po programu prilagođenom njihovu boravku u bolnici, pod vodstvom profesorice Ljerkice Vinković. Djeca su s velikim zanimanjem pratila našu priču, prilagođenu svom uzrastu. Najveće oduševljenje izazvala je svirka na tradicijskim glazbalima: bolničkim hodnicima zazvonile su gajde, sopile i tambure, izazivajući čuđenje i osmijehe djece, medicinskog osoblja i roditelja.

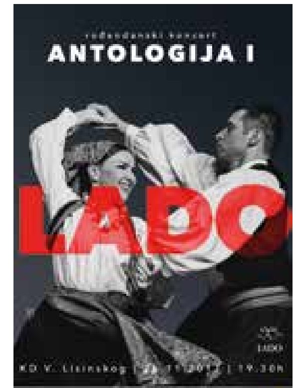

Neki su se mališani ohrabrili i probali svirati, što nas je posebno ganulo. Profesorica Ljerkica Vinković zamolila nas je da posjetimo i djecu koja ne mogu napustiti svoje sobe, pa smo i njima odsvirali nekoliko pjesama na gajdama i tamburama. Bilo je dirljivo vidjeti kako se djeca vesele našem posjetu i glazbi koju smo im darovali. Nastojat ćemo opet doći i uljepšati im boravak na liječenju.

Mališanima koji se liječe u Zavodu za onkologiju i hematologiju Klinike za dječje bolesti u Zagrebu želimo što skorije ozdravljenje, što sretnije i što veselije božićne blagdane.

Od srca, vaš LADO. ~

Proslave i oproštaji

Na tradicionalnim rođendanskim proslavama Ansambla LADO, ove godine obilježenim antologijskim programom u Hrvatskom narodnom kazalištu i Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu te u Sportskoj dvorani u Novskoj, od publike i aktivnog scenskog nastupanja oprostili su se doajeni Jasenka Blažon, Hrvoje Radić i Miljenko Piškorić

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

U programskom kalendaru Ansambla LADO studeni je, uobičajeno, mjesec obilježen rođendanskim proslavama. Iako je LADO utemeljen na Martinje, 11. studenoga, cijeli je mjesec u znaku obilježavanja obljetnice. Ove godine, posebno za 68. rođendan, umjetnički voditelj Ansambla LADO Andrija Ivančan osmislio je program „Antologija I”.

ANTOLOGIJSKI PROGRAMI

„Ovo je prvi od tri već pripremljena antologijska programa koji će se izvoditi sljedećih nekoliko godina. Sve odabrane koreografije podjednako su vrijedne i svrstane su u tzv. *best of* scenske izvedbe hrvatskog folklora. Riječ je o konvencionalnom programu čijim izvođenjem prije svega odajemo počast umjetnicima koji su od našeg Ansambla stvorili to što je danas, poput prof. Zvonimira Ljevakovića, dr. sc. Ivana Ivančana, Branka Šegovića, Vidoslava Bagura, Božidara Potočnika, Marijana Makara i Emila Cossetta. Tim programom zahvaljujemo svim autorima koji su nas trajno zadužili svojim stvaralaštvom. Jednako tako vodimo računa o svojoj dugogodišnjoj vjernoj publici, stasaloj upravo uz djela spomenutih autora, te o klasičnom scenskom pristupu”, rekao je Andrija Ivančan.

Vesna Kusin, izaslanica gradonačelnika Milana Bandića, čestitala je na iznimnoj izvedbi

Zagorski drmešari svojim su nastupom posebno oduševili publiku

OPROŠTAJ DOAJENA

U dvosatnom programu, najprije izvedenom pred publikom Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, redale su se neke od najpoznatijih i najdugovječnijih koreografija s repertoara Ansambla LADO. Primjerice: „Stari splitski plesovi", „Ladarke", „Prigorski plesovi" i „Ej, sviraj Pavo" koje, uz ostale izvedbe, redovito pobuđuju oduševljenje posjetitelja.

Isti je program izveden i u prepunoj Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, na pozornici na kojoj LADO redovito gostuje pred svojom vjernom publikom. Nastup Ansambla u Novskoj posjetitelji su ispratili dugotrajnim aplauzom i ovacijama.

Rođendanski koncerti bili su prigoda da se Jasenka Blažon, Hrvoje Radić i Miljenko Piškorić, umjetnički doajeni Ansambla, posljednji put prije odlaska u mirovinu poklone publici. Taj posebno emotivan trenutak, i za izvođače i za publiku, prožet je sjećanjima, ponosom, zahvalom i neizbježnom tugom kao pratiljom svakog oproštaja. Za život posvećen pozornici i vrhunskoj prezentaciji tradicijske baštine doajeni Ansambla nagrađeni su dugotrajnim pljeskom. ~

Rođendanski koncerti

17. studenoga	Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
20. studenoga	Sportska dvorana u Novskoj
26. studenoga	Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog u Zagrebu

Solistica Iva Sekula prije izlaska na pozornicu

Jasenka Blažon, Miljenko Piškorić i Hrvoje Radić, doajeni Ansambla LADO, u svom zadnjem profesionalnom naklonu pred publikom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu

Pjesmom i plesom diljem Lijepe Naše

Ansambl LADO na turneji po Hrvatskoj ne zaobilazi ni manja mjesta i gradiće, osobito kad su posrijedi obljetnički i slavljenički povodi. Publika obilno nagrađuje nastojanje Ansambla da bude nazočan u svakom kutku svoje domovine

piše NIKOLA OBAD

snimke PETRA SLOBODNJAK, CINEMA PRODUKCIJA D.O.O

SLATINA

Pedeseti rođendan Kulturno-umjetničkog društva Dika Slatina bio je povod da LADO, jedini nacionalni profesionalni folklorni ansambl, predstavi svoj vokalno-instrumentalni program u prepunoj dvorani Pučkog otvorenog učilišta u Slatini. Na inicijativu Darija Vrbaslije, predsjednika KUD-a Dika Slatina, LADO je prvi put održao koncert u Slatini, čestitavši „prvih pedeset" jedinom folklornom društvu u gradu. Neka su im sretni i svi budući rođendani!

Pjesmom i glazbom LADO je čestitao KUD-u Dika Slatina 50. obljetnicu

GAREŠNICA

Grad Garešnica i Turistička zajednica Sjeverna Moslavina u svibnju su svojim Garešničanima i njihovim gostima priredili, kažu, nezaboravan kulturni doživljaj. Nastup Ansambla LADO u prepunoj sportskoj dvorani u Garešnici razdragao je gledatelje, a dugi pljesak pozivao ih je na bis. Program „Ispod duba stoljetnoga" ostat će u lijepoj uspomeni i posjetiteljima i umjetnicima Ansambla LADO.

MARIJA GORICA

Samo nekoliko mjeseci nakon otvorenja nove sportske dvorane u Mariji Gorici, u tom za mještane iznimno važnom prostoru 31. svibnja nastupio je Ansambl LADO. Koncert organiziran u povodu Dana općine Marija Gorica bio je prvi nastup Ansambla u toj općini.

Na inicijativu načelnice Marice Jančić, koja obnaša već sedmi mandat, što dovoljno govori o njezinu radu, LADO je nastupio s programom „Ispod duba stoljetnoga". Načelnica kaže: „Još od prvog mandata maštala sam o tome da LADO dođe u Mariju Goricu. Sanjala sam taj trenutak i dosanjala ga."

Novi plesni program Ansambla pretpremijerno je izveden pred divnom publikom Marije Gorice koja nije krila oduševljenje iznimnim scenskim događajem.

TRNOVEC BARTOLOVEČKI

LADO je već gotovo tradicionalan proljetni gost u Trnovcu, u kojem je u travnju predstavio svoj novi plesni program koji nikoga nije ostavio ravnodušnim. Oduševljen je bio i načelnik općine Zvonko Šamec: „Veseli me što će upravo na proslavi Dana Općine Trnovec Bartolovečki nastupiti Ansambl narodnih plesova i pjesma Hrvatske LADO, koji se vrlo rado vraća u našu općinu. Upravo ovim koncertom zapravo započinje svoju ovogodišnju svjetsku turneju na kojoj će predstaviti hrvatsku tradicijsku baštinu."

Buran pljesak bio je najveća nagrada umjetnicima, a načelnik je nakon koncerta rekao: „Vidjeli smo fenomenalan scenski nastup. O tome najbolje svjedoči dugotrajan pljesak na kraju koncerta: Općina Trnovec Bartolovečki i Ansambl LADO vole se javno."

SV. JURAJ NA BREGU

U povodu obilježavanja Dana župe i Općine Sveti Juraj na Bregu, 22. travnja, u sportskoj dvorani u Pleškovcu Ansambl LADO predstavio je program „Ispod duba stoljetnoga". Iako je LADO redovit i rado viđen gost u Svetom Jurju na Bregu, i ove se godine potvrdilo kako umjetnici svojom virtuoznošću uvijek iznova osvajaju gledatelje, a publika je svaku koreografiju popratila burnim pljeskom.

MILJEVCI

Ansambl LADO je sudjelovao 21. lipnja na središnjoj proslavi obilježavanja 25. godišnjice oslobodilačke akcije Miljevci, koja se održavala pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović. Operacija Miljevci jedna je od prvih velikih oslobodilačkih akcija Hrvatske vojske u Domovinskom ratu, koja je trajala od jutra 21. lipnja do 22. lipnja i u kojoj je oslobođeno sedam sela u šibenskom zaleđu. ~

LADO je tradicionalno gostovao u Trnovcu Bartolovečkom (gore). Program „Ispod duba stoljetnoga" predstavljen je i u Garešnici (dolje)

Radujte se, narodi, božićnoj bajci

Koncertnu sezonu Ansambl LADO završio je tradicionalnim božićnim koncertima nazvanima „Radujte se, narodi", oduševljavajući publiku diljem Lijepe Naše

piše **NIKOLA OBAD**
snimili PETRA SLOBODNJAK I ŽELJKO KARAVIDA

U sklopu turneje LADO je prvi put s božićnim programom posjetio zadarsku Crkvu sv. Nikole, a nakon toga održana su čak dva koncerta na otoku Hvaru, u organizaciji ljubaznog domaćina i entuzijasta don Ivice Babića. Ladove izvedbe božićnih skladbi predstavljene su prvi put i u Košutama pokraj Trilja, gdje je radosna publika umjetnike dočekala s velikim oduševljenjem. U Trnovcu Bartolovečkom LADO je već dugo omiljena i dobro poznata umjetnička poslastica, a cijela turneja tradicionalno je završila pred prepunom varaždinskom katedralom. Zagrebački koncert održao se u Crkvi sv. Antuna Padovanskog gdje je LADO već godinama rado viđen gost.

Božićni program, koji je pomoglo Ministarstvo kulture, za zbor i orkestar priredili su Zoran Jakunić i Dražen Kurilovčan.

Na Ladovim božićnim koncertima mogle su se čuti već poznate božićne pjesme koje se i danas izvode u svim dijelovima Hrvatske, te nekoliko manje poznatih pjesama koje su skladno upotpunile program. Cilj suradnje Ladova glazbena voditelja-dirigenta Dražena Kurilovčana i Zorana Jakunića bio je približiti glazbene obrade što bliže izvornome. Kako danas u mnogim crkvama nestaju pučki crkveni pjevači, nestaje i takav stil pjevanja. Usto, program je, uz tamburaški, gudački i mandolinistički sastav, obogaćen mnogim tradicijskim instrumentima kao što su dvojnice, diplica, tambura samica, gajde i dude.

Jednosatni program od 19 tradicijskih pjesama oduševio je publiku koja je s Ansamblom pjevala gotovo tijekom cijele izvedbe i time pridonijela stvaranju najljepše božićne umjetničke bajke.

Zborom i orkestrom dirigirao je glazbeni voditelj i dirigent Ansambla LADO Dražen Kurilovčan. ~

Božićnim koncertima obljetnice su obilježili Željko Kravarščan (40), Željko Lukačin (40), Željko Kveštak (30), Dijana Banek (30), Branimir Grđan (25), Dražen Kurilovčan (25), Goran Sekula (20), Branimir Ranogajec (20), Boris Harfman (20), Iva Sekula (15), a iza pozornice i Vesna Kurilovčan (20), Miljenka Lenđel i (15), Matija Auker (10)

Raspored nastupa

13. prosinca	Zadar, Crkva sv. Nikole
14. prosinca	Vrbanj, Župa sv. Duha
15. prosinca	Vrbanj, Župa sv. Duha
16. prosinca	Košute, Župa Presvetoga Srca Isusova
20. prosinca	Trnovec, Župa Majke Božje Snježne
21. prosinca	Zagreb, Crkva sv. Antuna Padovanskog
22. prosinca	Varaždin, Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo

Zahvaljujući entuzijazmu i angažmanu don Ivice Babića, LADO već treći put gostuje u Vrbanju, druge godine zaredom božićnim programom. Već prvim nastupom u Vrbanju LADO je plesom oduševio publiku. Hvala, don Ivice!

Zahvalna srca Ansamblu LADO

Dok sam s našim iseljenicima živio u SAD-u, u Los Angelesu, želio sam im dovesti u posjet naše nacionalno blago, Ansambl LADO. Nažalost, tada nisam u tome uspio. No, moja upornost i tvrdoglavost i ona narodna – „ako ima volje, ima i načina" – urodila je uspjehom. Upoznali smo se i zbližili, tako da je lani, ali i ove 2017. godine, uoči Božića LADO gostovao u našoj Župi sv. Duha u mjestu Vrbanj na Hvaru. Teško je opisati oduševljenje moga biskupa Slobodana, Hvarana i mene. Neizreciva je radost susresti te drage ljude i velike umjetnike, slušati ih i gledati. Hvala Bogu što mi Hrvati imamo takvo nacionalno blago koje se predstavlja u pjesmama, plesovima i narodnim nošnjama. Želim i molim da ova rapsodija traje, neka putuju i razveseljavaju ljude diljem Hrvatske i svijeta. Svakom članu voljenog Ansambla LADO želim blagoslovljen Božić i obilje Božjeg blagoslova u Novom Ljetu Gospodnjem 2018.
Do neba zahvalan župnik, don Ivica Babić iz Vrbanja na otoku Hvaru

Priznanje velikanima Ansambla LADO

piše
LIVIJA ZGURIĆ

snimke
URED PREDSJEDNICE RH, TOMISLAV BUŠLJETA

Ivan Ivančan i Ljiljana (Janja) Ivančan odlikovani su Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge promicanja kulture u Republici Hrvatskoj i u svijetu, a visoko priznanje uručila im je predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović uručila je 15. studenoga odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske zaslužnim pojedincima iz područja društvenih djelatnosti. Među mnogim sportašima, znanstvenicima i kulturnim djelatnicima bili su i Ivan Ivančan i Ljiljana (Janja) Ivančan, odlikovani Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge promicanju kulture u Republici Hrvatskoj i u svijetu.

NAJISTAKNUTIJA SOLISTICA ANSAMBLA

Prvakinja **Janja Ivančan** bila je najistaknutija solistica u povijesti Ansambla LADO. Njezin jedinstven lirski, a istodobno prodoran glas, te galerija različitih solističkih uloga i vokalnih izričaja osobito u božićnim i korizmenim koncertima bit će trajno upamćeni. Vokalne izvedbe Janje Ivančan snimljene su na 20-ak nosača zvuka (od toga jedan solistički album), nekoliko TV filmova, te na desecima tematski potpuno različitih cjelovečernjih programa Ansambla. S Ansamblom LADO nastupila je širom zemlje i svijeta, na nekim od najpoznatijih svjetskih pozornica i koncertnih podija, kao što su Albert Hall u Londonu, KD Čajkovskoga u Moskvi, Mann Auditorium u Tel Avivu, teatri na newyorškom Broadwayu, mnoge operne kuće itd.

UMJETNIČKI VODITELJ ANSAMBLA

Ivan Ivančan proveo je u Ansamblu LADO 41 godinu, od kojih posljednje 24 na mjestu umjetničkog voditelja.

Tijekom njegova umjetničkog vođenja Ansambla LADO na repertoar je postavljeno više od 40 koreografija i više od četiri stotine glazbenih brojeva svjetovnog i sakralnog karaktera raznih autora. Obnovljen je i cjelokupan hrvatski plesni repertoar. Pripremio je stotine cjelovečernjih i manjih (plesnih, vokalno-instrumentalnih, vokalnih i instrumentalnih) programa za domaće i inozemne turneje, ljetne turneje i posebne prigode.

Koncipirao je ili inicirao tridesetak kompaktnih ploča, priredio glazbenu monografiju „Hrvatska tradicijska glazbala i sastavi" s 4 CD-a, potaknuo osamostaljivanje Orkestra Ansambla i muškog pjevačkog korpusa Vokalisti Lada, inicirao i osnivanje novih Ladarica koje sada djeluju pod okriljem Ansambla. Priređivao je izložbe, inicirao i podržavao projekte u suradnji s mnogim stručnjacima iz filmske, kazališne i glazbene umjetnosti, te bio aktivni član žirija i radionica na mnogim susretima folkloraša amatera u Hrvatskoj i svijetu. ~

Prvakinja Janja Ivančan (sasvim lijevo) i dugogodišnji umjetnički voditelj Ivan Ivančan primili su priznanja u Predsjedničkim dvorima i osobno zahvalili predsjednici Republike Hrvatske (dolje)

Kad Split gušta u folkloru

piše
LIVIJA ZGURIĆ

snimke
FOTOARHIVA AGENCIJE SELECT PR

Nastupom u Spaladium Areni u Splitu, s novim programom i u spektakularnoj inovativnoj produkciji, Ansambl LADO pokazao je kako se u interakciji s temperamentom i emotivnom publikom koncertna izvedba pretvara u pravi scenski trijumf

Nakon lanjskog uspješnog nastupa u Spaladium Areni u Splitu, LADO se i ove godine vratio na poznatu pozornicu. U organizaciji Mediteran produkcije, umjetnici Ansambla 1. prosinca maestralno su izveli koncert pod motom „Čuvajmo naše blago", kojim je završen plesni dio koncertne sezone. Splićani i njihovi gosti imali su priliku prvi put uživati u cjelovečernjem programu nazvanom „Ispod duba stoljetnog", koji sadrži mnoge koreografije nagrađivane na domaćim i inozemnim festivalima i natjecanjima.

Nastupima koji se sve češće održavaju u spektakularnoj i inovativnoj produkciji, u velikim dvoranama kao što su sportske arene, LADO pomiče granice kulturoloških i scenskih događanja, predstavljajući izvornost hrvatskog folklora na potpuno nov, osuvremenjen umjetničko-kreativan način.

Pjesmom »Mi jim ne bumo sveću držali” zaokružen je ovogodišnji nastup u splitskom Spaladiumu

U Spaladiumu se okupio rekordan broj gledatelja

Na impresivnoj pozornici, površine 250 četvornih metara, uz vrhunsku scenografiju za koju je bio zadužen Timotej Šarec, dizajn zvuka koji potpisuje Davorin Ilić te atraktivan dizajn svjetla Vesne Kolarec, LADO je – pjesmom, plesom, stoljetnim narodnim ruhom, glazbom i modernom produkcijom – tradicijsku baštinu pretvorio u scensku čaroliju.

„Kao i lani, izvrsna splitska publika svojim je temperamentom i neskrivenom emotivnošću ponovno ‘nosila’ Ansambl LADO. Bio je to doživljaj koji ćemo doista dugo pamtiti", rekao je umjetnički voditelj Andrija Ivančan.

I ravnatelj Ansambla LADO Krešimir Dabo bio je oduševljen nastupom u Splitu i poticajnim reakcijama publike.

„Osobito nam je drago biti ponovno u Splitu. Inspirativno je i stimulativno nastupiti pred mnoštvom koje otvoreno iskazuje svoje osjećaje. Sinergija između posjetitelja i naših umjetnika uvijek je najbolji pokazatelj kvalitete nastupa. Divno je što je toj interakciji pridonio nov program, prvi put izveden u Splitu", rekao je Dabo. ~

Doajeni, hvala vam!

I u mirovini bit ćete s nama, jer ste svoje golemo znanje, iskustvo i talent prenijeli na mlađe naraštaje kojima ostajete trajno nadahnuće. Jasenka Blažon, Hrvoje Radić Bubi i Miljenko Piškorić Miljac, hvala vam što ste ispisali još jednu svijetlu stranicu povijesti Ansambla LADO!

snimila PETRA SLOBODNJAK

Vječni scenski plamen Jasenke Blažon

Scenu napušta još jedna legenda Ansambla LADO. Jasenka Blažon plesni je izraz uzdignula na umjetničku razinu, a vedrim duhom i iznimnom duhovitošću prenosila je svoju energiju na članove Ansambla i publiku. Strastveno je voljela svoj posao i svoje kolege, a oni su joj uzvraćali istom mjerom

piše **VLATKA JANUŠ MAROKOVIĆ**

Malo je ljudi imalo sreću raditi posao koji zaista voli te u njega utkati sve ono po čemu jesmo MI ono VAMA znano, kao i ono što je taj posao izgradio u nama i ugradio duboko u nas.

Jasenka Blažon pripada tim malobrojnim sretnim ljudima. Iznimna je umjetnica upravo po takvim posebnostima.

LADO nije bio njezin prvi odabir, ali je postao odabir života. Pridružila nam se kao apsolventica pedagogije, uspješno je diplomirala, a njezinim dolaskom u LADO počinje naša priča, pripovijest o Jasenki čiji karakter ne poznaje prosječnost i čija neiscrpna energija uz vedar osmijeh prelazi na kolegice i kolege.

Jasenka je plesačica koja u svakom plesu uspijeva otkriti i osjetiti njegov karakter i stil, a potom ga tehnički besprijekorno izvesti na sceni. Uzdignuti plesni izraz na umjetničku razinu znači obogatiti ga osobnim doživljajem, proživjeti ga i posebnim šarmom prenijeti na publiku. Taj recept uspješno je razvijala i nadopunjavala kroz cijelu svoju umjetničku karijeru, na sceni i iza scene.

Njezin je vedar duh bio zarazan. Sve je počinjalo jutarnjim pozdravom u garderobi, a nastavljalo se iscrpljujućim, ali veseljem prožetim radom u dvorani, nakon čega je uslijedilo opuštanje na kraju radnoga dana. Sve je to bilo zabavnije i jednostavnije uz Jasenkine šale. Uvijek spremna za duhovite dosjetke, i najzahtjevnije projekte uspijevala je približiti mogućnosti izvođenja.

Kad bismo začuli „Zar ne bismo mogli?" ili „Mislim da bi trebalo...", znali bismo da Jasenka opet ima inspirativne ideje.

Perfekcionizam u kreativnom izričaju, uz dosljednost izvođenja zadanih autentičnih formi, njezin je imperativ. Koliko je truda uloženo i znoja proliveno da se to postigne, znaju samo oni koji su te vrijednosti kadri prepoznati.

Besprijekorne tvrde ili meke titrice, mirne vrtnje, brze vrtnje, drmeši, polke, šetana kola i gotovo sve što je otplesala nije bilo samo reproduktivno, već svaki put iznova proživljeno i iznova kreirano.

Pamtimo njene izvedbe plesova Valpova, Prigorja, Baranje, Krka, Slavonije, Podravine i Međimurja kao najizvođenijih koreografija u kojima je svoj karakter poistovjetila s karakterom žena iz tih regija, stvarajući tako na sceni folklornu umjetnost. Dosljedno je slijedila prezentacijski stil Ansambla LADO, naslijeđenu baštinu prijašnjih naraštaja.

Među Ladovcima i našom publikom uvijek će ostati prepoznatljiv Jasenkin žar, vrckavost i nesebično scensko izgaranje za ansambl koji je moćan kao cjelina upravo zbog takvih pojedinaca izraslih iz njega samoga.

Zbog svega toga sigurna sam da Ti, Jasenka, nisi odabrala ovaj posao – on je odabrao Tebe!

Hvala ti, Malik, na svim scenskim iskricama koje smo zajedno dijelile. ~

Vječiti uzor mlađim naraštajima

Nakon 38 godina predanog rada od Ansambla LADO oprašta se Hrvoje Radić Bubi, svestrani umjetnik koji je kao solist svojim plesačkim i pjevačkim umijećem nadahnuo mnoge mlađe kolege. Odlazi ponosan, sretan, ispunjen i ostvaren, a na rastanku mu poručujemo: Bravo, Bubi!

piše **DUBRAVKO RADIĆ**

Ljudi katkad vole reći da godine nisu važne. Dodao bih ovom prigodom: ne uvijek i ne sada! Jer ovo su dani kad se od nas oprašta izniman čovjek i umjetnik Hrvoje Radić. Stoga nitko od nas Ladovaca, pa ni naš Hrvoje, nikad ne bi olako prihvatio takvu ishitrenu izreku.

Bez iskrene i tople zahvale publici mi plesači ne bismo bili to što jesmo. Publika zajedno s nama dijeli trenutke ljubavi, napora, radosti i ponosa kojima nas nadahnjuje najdraža domovina Hrvatska. Pri spomenu imena LADO, uvijek se misli na isto – kulturnu tradiciju koja se u našim pjesmama, plesovima i nošnjama predstavlja kao dojmljiv prikaz nacionalne povijesti, sadašnjosti i budućnosti, svjedočeći o postojanju i trajanju. No, ovih je dana – odlaskom Hrvoja Radića u zasluženu mirovinu – ipak nešto drukčije. Na trenutak zastajemo i prisjećamo se.

Godine utkane u naš rad, prijateljstvo, napore i postignuća, godine u kojima je Hrvoje umjetnosti i publici darovao najbolji dio sebe, neizbrisivo su zapisane u vremenu. Taj je zapis satkan od riječi kojima se opisuje prijatelj, umjetnik, kreativac i čovjek koja iza sebe ostavlja duboke tragove.

Što uopće reći o tako svestranom čovjeku, a da se ne propusti nešto važno?

Hrvoje je dugogodišnji plesač/pjevač solist Ansambla LADO koji se ovogodišnjim antologijskim plesnim koncertima, održanima pred razdraganom publikom 17. studenoga u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i 26. studenoga u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, oprostio od profesionalnog djelovanja, započetog 1979. godine. Potrajalo je punih 38 izazovnih umjetničkih godina, sretnih i kreativnih.

Hrvoje je među malobrojnim privilegiranih ljudima koji su radili iznimno voljen posao. Ansambl LADO bio je dio njegova života, neupitna i iskrena ljubav koja će zauvijek ostati u njegovu srcu.

S daskama koje život znače oprašta se ponosan, sretan, ispunjen i ostvaren. Jer Hrvoje je plesač, pjevač, umjetnik, plesni partner, snimatelj, podrška, oslonac, prijatelj, bratić, suputnik i pripadnik naraštaja sretnih Ladovaca, i počašćenih što su učili i radili s velikanima hrvatskog folklora.

Osebujnom plesnom i plesačkom osobnošću pridonosio je uvjerljivosti izvedbi plesnih koreografija. „Stari splitski plesovi", „Tanac po susacku", „Moreška", „Baranjska žetva", „Slavonske kraljice", „Ladarke", „Slavonska kola", „Podravski svati", „Plesovi otoka Brača", „Plesovi starog Trogira", „Primoštensko kolo", „Dalmatinsko kolo", „Poskočica – Linđo", „Divojku za ruku, rumenu jabuku" (Neum), „Katarina zlata hći", „Vrličko kolo", „Lički plesovi" i „Prigorski plesovi" samo su dio njegova plodnog plesačkog opusa.

Hrvoje je cijelim svojim bićem ladovski radio i živio životom Ansambla.

Zbog svoje iskrenosti, ljudskosti i dobrote, životnog i profesionalnog entuzijazma, neiscrpne energije i uključivanja u sve stvaralačke pore Ansambla LADO, postao je, jest i ostat će jedan od najomiljenijih uzora mlađim naraštajima.

Hrvoje je jednako uspješno povezivao svoj umjetnički rad sa svim područjima u kojima je pridonosio napretku djelovanja i boljitku Ansambla. Kao dugogodišnji sindikalni povjerenik i član Upravnog vijeća, bio je čovjek od povjerenja i borac za dobrobit i budućnost Ansambla LADO.

Iako se oprašta od nas, ostaje s nama jer je svojom kreativnošću i čovječnošću postao svjetionik na profesionalnom putu novih mladih zaljubljenika u nepresušno bogatstvo naše kulturne baštine, stjegonoša i promicatelj spoznaje o značenju nacionalnog identiteta.

A svima nama trebaju svjetionici, složit ćete se. I stoga, što drugo reći nego: „Ma bravo, Bubi!" ~

Miljenkovo tkanje umjetničke karijere

Od aktivnog scenskog nastupanja oprostio se Miljenko Piškorić Miljac, kako smo ga od milja zvali. Svestrani umjetnik, strastveno posvećen plesu, glazbi i karakternim ulogama, odlaskom u mirovinu nastavlja tkati svoj umjetnički san. Doslovce: na tkalačkome stanu!

piše **JASENKA BLAŽON**

Često nas pitaju kako se postaje članom Ansambla LADO ili Ladovcem, kako mi to volimo kolokvijalno reći. Iako različiti, odgovori su ipak donekle slični...

„Plesao/la sam od malih nogu u folklornom društvu, u školi, rodio/la sam se u obitelji koja se posvetila folkloru." Ili pak: „Odlučili smo se prijaviti na audiciju u LADO: slučajno, na nagovor obitelji ili prijatelja, planirano, odmah nakon završetka srednje škole, rjeđe fakulteta."

To se najčešće dogodi do 25. godine života.

Ipak, postoje iznimke. Jedna od njih je Miljenko Piškorić Miljac, kako ga od milja zovemo. Kao dijete završio je osnovnu glazbenu školu, instrument gitara, i strastveno se želio baviti glazbom. No, to se nije smatralo perspektivnim izborom budućeg zanimanja pa je završio tehničku školu i zaposlio se u dobrostojećoj tvrtki.

Svoju nepresušnu ljubav prema glazbi i plesu nadomjestio je članstvom u KUD-u Vilim Galjer, a potom i u FA Joža Vlahović. Uživao je u svom amaterskom angažmanu u folklornim ansamblima u kojima je plesao, pjevao, putovao, otkrivao – sve do trenutka kad je i sam bio „otkriven".

U folkloru uvijek nedostaje muških plesača, često se kaže kako „nošnje vape za muškarcima 'po stasu i glasu'". Tadašnji umjetnički direktor Lada Hanibal Dundović i njegov asistent Ivan Ivančan redovito su pratili amatersku folklornu scenu i tragali za talentima, pa su tako zapazili i Miljenka Piškorića. Pozvan je na audiciju u Ansambl LADO i nakon što je uspješno prošao, njegova životna putanja krenula je novim smjerom. Napušta dotadašnji posao, sluša glas svoga srca i odlučuje zaploviti umjetničkim vodama.

Nije jednostavno postati Ladovcem, dobro plesati, pjevati i izgledati na sceni, naporno raditi, održavati tjelesnu spremnost, saživjeti se s nošnjama i šminkom, izdržati naporna putovanja, a pritom još – posrećí li se – zasnovati obitelj i imati djecu.

Miljcu je sve to uspjelo. Pa i više od toga.

Njegova umjetnička svestranost nadahnjuje i druge izvođače. Krase ga odvažnost i ljepota pjevačkih uloga, lakoća, prirodnost i sloboda plesnih te glumačka kreativnost.

Na sceni jednostavno privlači i dominira, uvijek s mjerom i istančanim ukusom u karakternim ulogama.

Bio je *capo di ballo* „Tovareće mužike" i „Krčkog tanca", otac u „Turopoljskim mladečkima", zastavničar u „Podravskim svatima", starješina u „Baranjskoj žetvi", titravi solist u „Baranjskim plesovima", Crni kralj u „Moreški". Nadahnutim i originalnim interpretacijama oživio je i mnoštvo bezimenih narodnih likova.

Osim toga, Miljac je bio iznimno vrijedan, odgovoran i dobronamjeran kolega koji je u našoj radnoj svakodnevici, kao vječno zaigrani zabavljač, izazivao salve smijeha.

Radovala su mu se i brojna djeca članova Ansambla LADO na priredbama Djeda Mraza u organizaciji naših dragih entuzijasta – s lakoćom se pretvarao u zlu vješticu, mađioničara, čarobnjaka, kameleona...

Odlaskom u mirovinu Miljac nastavlja tkati svoj umjetnički san. Doslovce! Već više od 20 godina tka i podučava na tkalačkome stanu. Vjerojatno će mu dani u mirovini biti prekratki za sve ono što još želi i namjerava raditi.

LADO i naša vjerna publika uživali su s Miljcem, a Miljac je volio LADO i uživao u onome što izvodi na sceni i kako ga doživljava publika. Vrijeme je za nova lica i nove scenske pripovjedače u, vjerujem, uvijek istoj ladovskoj priči. ~

Lice je scenska slika

U trodnevnoj školi šminkanja, koju je vodio make-up artist Saša Joković, članice Ansambla LADO upotpunile su znanja o scenskom dotjerivanju svog izgleda i naučile puno toga novog, dok su muški kolege bili malo suzdržaniji u prihvaćanju novih make-up trendova

piše **HELENA ŠTRBAC** *snimila* PETRA SLOBODNJAK

Vodstvo Ansambla LADO odlučilo je iznenaditi nas i ponuditi nam iznimno korisnu trodnevnu „školu šminkanja”. Sredinom siječnja školu je održao Saša Joković, jedan od najpoznatijih vizažista u Hrvatskoj. U ruke tog make-up artista s punim se povjerenjem predaju naše najveće estradne zvijezde, pa smo se i mi Ladovke s veseljem prepustile njegovu umijeću pripreme naših lica za scenske nastupe. Muški dio ansambla, očekivano, bio je nešto rezerviraniji (!).

OSNOVE MAKE-UPA

S Jokovićem i njegovim asistentom Markom Tolićem družili smo se prva tri dana nove sezone. Objašnjavali su nam i na konkretnim primjerima pokazivali osnove dobrog make-upa. Mnoge vizažističke „trikove” već smo poznavale. Naime, kad mlade kolegice dođu u LADO, starije ih „uzmu pod svoje” i podučavaju tzv. ladovskom načinu šminkanja. Tako se umijeće šminkanja prenosilo s generacije na generaciju. U početku se svi u tome baš ne snalaze najbolje, što je izazivalo salve smijeha i potoke suza. Mlađe su kolegice katkad – nakon prvih pokušaja šminkanja – izgledale kao rakuni ili neke slične životinje.

S godinama iskustva svaka od nas otkrije neki svoj način da proces šminkanja traje što kraće, a da na sceni izgleda dobro i efektno. Ipak, trebao nam je profesionalac koji će nam ukazati na ono u čemu griješimo i podučiti nas kako postići najbolji rezultat u šminkanju. Jer, moramo sebi priznati, svaka od nas želi da to bude najbolje.

PITANJA I SAVJETI

Kako pravilno nanijeti korektor i puder? Koja nijansa najbolje odgovara mojoj puti? Kako se pravilno nanosi rumenilo i kako savršeno oblikovati obrve? Kako sjenilom istaknuti oči i besprijekorno nanijeti tuš?

Svaka od nas imala je barem jedno pitanje i zatražila je od vizažista barem jedan savjet.

Saša je strpljivo odgovarao na sva naša pitanja i rado pokazivao korisne trikove, a sada je pred nama zadaća da novostečeno znanje pokušamo primijeniti na svojim licima. U tome već i uspijevamo.

Tečaj je obilježio izraz BLENDANJE (stapanje boja na prijelazima npr. lica i vrata, oči i lica) koji će trajno ostati važan dio našeg make-up rječnika. Saši dugujemo zahvalu za nova znanja, ugodno druženje i proširenje svojeg make-up vokabulara. ~

SAŠA JOKOVIĆ: UGODNO ISKUSTVO

„Bilo mi je jako lijepo i ugodno upoznati članove Ansambla LADO. Vi ste jedna velika kreativna obitelj. Radili smo scenski make-up na moderan način. Make-up za televiziju i scenu je izražajniji od svakodnevnog i obavezno uključuje umjetne trepavice. Veselim se ponovnom susretu.”

Novi dvostruki nosač zvuka

Početkom 2018. izlazi „LADO Electro 2.0 Memorabilium”, dvostruki album koji su pripremili Boris Harfman i Hrvoje Crnić Boxer

piše **LIVIJA ZGURIĆ** *snimila* PETRA SLOBODNJAK

Ove se godine pripremao album „LADO Electro 2.0 Memorabilium” koji će biti objavljen početkom 2018. godine. Dvojac HR Electro, koji tvore dugogodišnji plesač/pjevač Ansambla LADO Boris Harfman i Hrvoje Crnić Boxer, prikupili su dovoljnu količinu respektabilnog materijala za pripremu dvostrukog nosača zvuka.

Iako su autori obrađivali pjesme s repertoara Ansambla LADO ili se inspirirali dijelovima nekih koreografija, kao što je bio slučaj i s prvim albumom „LADO Electro”, „LADO Electro 2.0 Memorabilium” sadrži više solističkih i zborskih vokala Lada, a manje tradicijskih instrumenata.

ZNAČENJE ALBUMA

2.0 – dvostruki nosač zvuka i svojevrsna nadogradnja prethodne verzije CD-a objavljenog 2003. godine.

Memorabilium – mjesto na kojem su vrijedne stvari sačuvane od zaborava.

Odmak od Ladova zvuka na koji smo naviknuti i njegova suvremena interpretacija oduševio je umjetničkog voditelja Ansambla Andriju Ivančana koji je i prije izlaska albuma pjesmu „Ljeljo” iskoristio za najavu cijele plesne sezone 2017. godine. ~

Fotografiranje za knjižicu albuma obavljeno je u studiju Katran

U studiju Zlatka Žugčića snimljeni su neki od vokala za novi CD pod ravnanjem Ladova maestra Dražena Kurilovčana

Vuprem oči vu to nebo visoko

U Teatru ITD u Zagrebu, 4. studenog 2017., održan je festival NEBO, posvećen nezaboravnoj Teti Lizi, izvornoj promotorici međimurske narodne pjesme i trajnom nadahnuću mlađih naraštaja

piše **ALAN KANSKI**
snimke IVO PERVAN, STUDIO M

Te lijepe kolovoške nedjelje stihovi Lizine najomiljenije pjesme „Dok sam snočka išla dimo...” tiho i svečano odzvanjali su Donjom Dubravom. No, nešto je nedostajalo. Drugi su je pjevali, a mi ostali stajali smo u tišini ispod „tog neba visokog”... Njezin glas je zauvijek utihnuo... „Hmrlji so Teta Ljiza...”, drhtavim glasom javila mi je Božica Kivač, njezina najbolja prijateljica. Misli su mi odlutale na trenutke provedene s njom, u njezinoj toploj kuhinjici, gdje je uvijek s veseljem i gostoprimstvom dočekivala svoje goste, spremajući im razne domaće delicije i nudeći ih konjakom za koji je uvijek tvrdila da „otpira grlo kaj bi se lakše popevalo”.

DJEČJI NADIMAK

Elizabeta Toplek rođena je 1924. u Donjoj Dubravi, u kojoj je provela cijeli svoj život, radeći kao kuharica u školskoj kuhinji, gdje su je djeca zvala „Teta Liza”. Njezin čudesan talent, glas i neponovljiva interpretacija međimurskih narodnih pjesama začas se pročula nadaleko, iako je pravu slavu dosegnula tek u poznijim godinama, snimajući s Cinkušima i drugima albume etno žanra. Međimursku pjesmu pronijela je u svijet s KUD-om Seljačka sloga iz Donje Dubrave. Ni u poznim godinama nije joj bilo teško putovati, čak i na nastupe u Švedsku.

Ideja o suradnji s Ansamblom LADO začeta je početkom ovog stoljeća, kad su Liza i Orkestar 2004. godine zajedno nastupili u kazalištu Komedija u Zagrebu na festivalu NEBO, izvodeći dvije međimurske pjesme „Kak je teško našu ljubav tajiti” i „V julijušu v Dobravi proščenje” u obradi Bože Potočnika. Prošlo je još dosta vremena do objavljivanja albuma „Teta Liza i LADO” u studenome 2007. godine, snimljenog u suradnji s HRT-om. Na albumu su zastupljene pjesme prema odabiru izvođačice Lize, tadašnjeg umjetničkog voditelja Ive Ivančana i mene kao autora obrada. U 16 pjesama korištena su gudačka tradicijska glazbala – violine, kontrabas te cimbal i limeni puhaći orkestar, u Međimurju popularno zvan bandisti.

NAGRADA PORIN

Album „Teta Liza i LADO” osvojio je 2008. diskografsku nagradu Porin u tri kategorije: najbolji folklorni album, najbolja folklorna pjesma „Primem pero v svojo ruko desno” i najbolja izvedba folklorne pjesme „Ribica mi plava”. Još dva Porina osvojila je albumom „Teta Liza i Tonček”, u suradnji s prof. Antunom Horvatom 2009. godine, što dovoljno govori o Lizi kao najboljoj autentičnoj promotorici međimurske narodne pjesme, koja je kao izvorna pjevačica nadahnula mnoge naraštaje pjevača i pjevačica u prenošenju i čuvanju tradicijske međimurske glazbe. Na javnim nastupima često je isticala važnost prenošenja međimurske pjesme na mlađe naraštaje.

Teta Liza je dala poseban pečat izvedbama Orkestra Ansambla LADO

Suradnjom Ladova Orkestra i Tete Lize nastao je album koji je 2008. godine osvojio tri diskografske nagrade Porin

FESTIVAL NEBO

U Teatru ITD u Zagrebu, pod nazivom „Vuprem oči vu to NEBO visoko”, 4. studenoga 2017. održan je festival NEBO, posvećen Lizi. Na festivalu su bili mnogi njezini kolege glazbenici i poštovatelji, među njima i članovi Ansambla LADO. Dvije mlade pjevačice, Kristina Opačić Vrućina i Mateja Kovačević, u pratnji cimbala, otpjevale su „Primem pero v svojo ruko desno” i „Nega sonca, nit meseca”, elegično i svečano odajući počast našem velikom uzoru, našoj Lizi. Mi u Ansamblu LADO uvijek ćemo se tete Lize sjećati s veseljem u srcu, počašćeni i ponosni što je bila dio našeg umjetničkog stvaralaštva.

„Trdi međimurski, to je naš jezik! Međimurska, to je naša pesma! Lepa, tožna, najlepša na celom svetu...” To je bio njezin jezik, njezin skromni dom i siromašno djetinjstvo, njezin cijeli život opjevan u pjesmi, Međimurje u srcu i svakoj izrečenoj riječi. ~

Ivana Vrdoljak Vanna
pjevačica

Ljubav prenesena na sina

LADO je podrijetlom iz Podravine, baš kao i ja. Još u mom najranijem djetinjstvu s tom su me činjenicom upoznali moji roditelji. Od tada traje moja ljubav prema tom čudesnom ansamblu koji mi je kao nitko drugi usadio ljubav prema tradiciji i poštivanju naše glazbene i plesne baštine. Generacije prije nas, baš kao i mi danas, pjesmom i plesom slavile su život u trenucima veselja i izražavale tugu kad ih život nije mazio. Godinama svjedočimo kolika je LADO svjetska atrakcija, koja cijelom svijetu predstavlja hrvatsku tradicijski glazbu i ples. Kad god sam u prilici, odem na Ladove koncerte, a na posljednji sam – u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog – povela svog dvadesetogodišnjeg sina, studenta povijesti, koji je – oduševljen – mobitelom bilježio dijelove njihova veličanstvenog nastupa. Bila sam sretna zbog toga: ljubav prema ansamblu LADO uspjela sam prenijeti na svog sina i na to sam iznimno ponosna. Živjeli, dragi moji, i neka nas još dugo veselite i prezentirate svijetu! ~

Mila Elegović
glumica

Kolektivna duša svih Hrvata

Volim LADO jer čuva tajnu postanka mog naroda. Čuva moj korijen, moje pretke, čuva kolektivnu dušu svih Hrvata, priča priču tko smo i krije u sebi tajnu i izvorište postanka. Volim LADO jer njeguje izvrsnost, rad, red, disciplinu i radost. Volim LADO jer je uvijek na izvođački savršenoj razini i nikad, ama baš nikad, ne pristaje na osrednjost. Volim LADO jer u meni pobuđuje radost zbog toga što ga imamo. Neizrecivo sam ponosna na LADO. ~

Jelena Radan
pjevačica

Ženska snaga, zajedništvo i krik

Drago mi je što mi je pružena prilika da kažem riječ-dvije o Ansamblu LADO, ali to mogu samo iz perspektive nekoga tko bi tek volio surađivati s Ladaricama, i to tako da u jednoj pjesmi u nastajanju sjedinimo dva različita svijeta, dva različita pristupa. Možda ćete se pitati zašto? Jer mi je potrebna ženska snaga, zajedništvo i krik. U današnje doba, kad je sve tako potrošno i brzo isklizne iz ruku, biti svjedok nečega što traje doista je rijetko i lijepo, vrijedno svakog poštovanja. Ne bih se usudila reći da jako dobro poznajem djelovanje Ansambla LADO i Ladarica. Znam ono što je općepoznato: da su čuvari baštine hrvatske pjesme – hrvatskih napjeva, etno baštine ovog podneblja. To je ono što poštujemo, što ostaje i za čime kad-tad posežemo, neovisno o svojim glazbenim usmjerenjima i opredjeljenjima. Voljela bih stoga surađivati, jer privrženost glazbi ne samo što je trajni izazov u traganju za novim mogućnostima, nego i prilika za sinergijsko otkrivanje nepoznatih glazbenih svjetova. ~

Kolinda Grabar Kitarović
predsjednica Republike Hrvatske

Album naše povijesti i čuvar identiteta

Predsjednica Republike Hrvatske s Ivicom Lovrićem, pročelnikom Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport, i Krešimirom Dabom, ravnateljem Ansambla LADO

Potkraj svake godine, kako se bliži blagdansko vrijeme, u meni se iznova bude sjećanja na božićne običaje, pjesme, okuse i mirise grobničkog kraja, na doba godine koje posebno volimo.

Zajedničko pjevanje starih hrvatskih božićnih pjesama, izrada tradicionalnih ukrasa, ukrašavanje kuća onako kako su to činili i naši stari, dio su uspomena koje želimo sačuvati u sjećanju i prenijeti u svoje domove i obitelji.

To su trenuci koji nas vraćaju u doba kad je čovjek pratio ritam prirode, kada je za izradu jedne nošnje trebalo cijelo vrijeme djevojaštva, kada je zajednička pjesma pratila svetkovine, a vrijeme se mjerilo danima između blagdana.

Takve trenutke osjetim na svakom koncertu Ansambla LADO, čije nastupe pratim dugi niz godina i koji me svaki put oduševe svojom profesionalnošću i žarom svojih nastupa.

LADO je naša veza s vremenom koje prolazi. „Ispod duba stoljetnoga", naša pozivnica za upoznavanje tradicije i kulture, naša dragocjena riznica baštine, koja nam se u svom bogatstvu otvara na koncertima, iznenađujući nas novim pjesmama ili koreografijama.

LADO je album naše povijesti i čuvar našeg identiteta u budućnosti – i zbog toga volim LADO! ~

Dora Ruždjak Podolski
redateljica

Toplina sjećanja u adventsko doba

Ansambl LADO upoznala sam – čini mi se – u 3. razredu osnovne škole. Dakako da sam za LADO čula i prije, spominjali su ga moji roditelji i mama moje najbolje prijateljice Morane, koja je čak neko vrijeme bila članica Ansambla. Kako sam odrasla bez televizora u kući (to je bila odgojna mjera mog oca Marka, odnosno, njegov životni stil koji se pretvorio u prigodnu odgojnu mjeru), nisam imala prilike vidjeti i pobliže saznati čime se LADO bavi. Stoga su moje asocijacije bile vezane uz narodne nošnje, dukate (neka davna slika iskonstruirana prema pričama moje bake Slavonke), zagorske šešire, šestinski kišobran, mandolinu bake Dalmatinke. Sve poprilično zamagljeno i nestrukturirano.

Dobri običaj tadašnjeg školstva bili su organizirani posjeti kulturnim događanjima. Jedna je od tih inicijativa, srećom, bila i posjet Ladu. Teško da bih taj trenutak dočekala s roditeljima, kulturnim djelatnicima, kojima je kulture i umjetnosti bilo navrh glave.

I tako se dogodio taj posjet znamenitoj instituciji u zgradi od opeke, zgradi koja će me zauvijek obilježiti. Naslonjena na Akademiju dramske umjetnosti, na kojoj sam stekla diplomu i na kojoj danas predajem glumu, krojačke radionice HNK, baletnu dvoranu, kazališne arhive i tko zna koje sve tajnovite kutke koji obilježavaju moju profesiju, institucija imenom LADO otvorila mi je svoja vrata za cijeli život. I doista, pamtim plesače i muzikaše, pjevače i okrajke suknji pri vrtnji, podsuknje koje se nadimaju, bajsove koji brenče i brundaju, susačke kapice (ili su to krčke?) i magičnu vrtnju „Vrličkog kola”.

Vizualni sam tip, to je očito, sjećam se detalja koji su potom, s vremenom, prerasli u poluamatersko proučavanje etnologije, iznimno važne za moj posao.

Dvorana Lada za mene je jedna od najljepših u Zagrebu – istovremeno intimna i dovoljno prostrana za čaroliju koja priziva sve blago i bogatstvo koje naša mala zemlja pomno čuva.

I danas mi je fascinantna raznolikost običaja, plesova i napjeva koji poput višedimenzionalnog otiska odražavaju tlo na kojem su nastali.

Međimurskim običajima i napjevima posvetila sam se u „Črnoj mati zemli”, a fenomene poput zvončara i ojkanja voljela bih dodatno istražiti i uklopiti u neku svoju predstavu. I slavonskih Lelji. One su možda i najzačudnije.

Ljubav kojom LADO pronosi ljepotu hrvatske tradicije, iskonska povezanost s običajima, ljudima i krajolikom, vrhunski profesionalizam i posvećenost ansambla koji krasi svaku izvedbu i s kojim sam upoznata iz prve ruke (režirala sam svečanost pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, u kojoj se LADO zaista istaknuo), sve su to odlike zbog kojih mogu reći: hvala, LADO, hvala što te imamo. ~

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske
Trg maršala Tita 6a, 10000 Zagreb
Tel. +385 1 4828 472, 4828 473
Fax +385 1 4828 474
e-mail: lado@lado.hr
web: www.lado.hr

PLESAČI PJEVAČI ANSAMBLA LADO

Plesači pjevači prvaci: Dijana Banek, Tamara Horvat, Dubravko Radić, Bojan Kavedžija

Plesači pjevači solisti: Jasenka Blažon, Zrinka Bogat-Malus, Nataša Gluić, Vlatka Hlišć, Adrijana Mamula, Irena Matica, Petra Matutinović, Iva Sekula, Sandra Sekula, Helena Štrbac, Željko Kveštak, Nenad Malić, Dejan Pilatuš, Miljenko Piškorić, Hrvoje Radić, Goran Sekula, Alen Šušković, Goran Vašarević

Plesači pjevači srednje uloge: Snježana Hulina, Kristina Opačić Vrućina, Iva Piler, Ivana Prokop, Ana Spišić, Pavo Begovac, Matej Glušćić, Boris Harfman, Igor Horvat, Dražen Zovko

Plesači pjevači: Anita Huđek, Doroteja Juratović, Klara Kašnar, Mateja Kovačević, Maja Putak, Antun Leinveber, Filip Lončarić, Filip Martinić

GLAZBENICI ANSAMBLA LADO:

Glazbenici solisti: Saša Dostičić, Goran Hlebec, Mladen Kosovec, Željko Kravarščan, Josip Križanić, Željko Lukačin, Dalibor Paurić, Branimir Ranogajec, Stjepan Večković

Glazbenici voditelji dionica: Igor Barić, Marko First, Branimir Grđan, Mario Hajsok, Mladen Trčak

RAVNATELJ: Krešimir Dabo
UMJETNIČKI VODITELJ: Andrija Ivančan

DIRIGENT - GLAZBENI VODITELJ: Dražen Kurilovčan
PLESNI VODITELJ: Alen Šušković
VODITELJ ORKESTRA: Alan Kanski
KOREPETITOR: Antun Kottek

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA ORGANIZACIJU DOGAĐAJA U HRVATSKOJ: Nikola Obad
VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA MEĐUNARODNE ODNOSE: Nevenka Adria Weissmann
VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU I MARKETING: Livija Zgurić
VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA PRAVNE POSLOVE: Ileana Jurin Bakotić
RUKOVODITELJ ODSJEKA SLUŽBE RAČUNOVODSTVA: Sanja Rogošić
VODITELJ MATERIJALNE IMOVINE I BLAGAJNE: Sanja Čapalija
VODITELJ LIKVIDATURE I OBRAČUNA PLAĆA: Sanjica Kučko
VODITELJ ODSJEKA ADMINISTRATIVNIH I KADROVSKIH POSLOVA: Željka Hadžić

VODITELJ TEHNIKE: Tomislav Štrok
TEHNIČAR-TON MAJSTOR: Matija Auker
VODITELJ ODSJEKA NABAVE I ODRŽAVANJA: Ivan Đuričić

VODITELJICA FUNDUSA I RADIONICE NOŠNJI: Vesna Kurilovčan
GARDEROBIJERKA - KROJAČICA: Miljenka Lenđel

SPREMAČICE: Helena Pali, Ana Tipura